

AZ

ALSÓZEMPLÉNI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1905. ÉVI ÁPRILIS HÓ 26—27. NAPJAIN

SÁROSPATAKON TARTOTT

TAVASZI RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

HÉZSER EMIL

tályai lelkész, egyházmegyei papi főjegyző.

1905.

SIMON JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJA SZERENCSEN.

Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye

1905. évi április hó 26—27. napjain Sárospatakon tartott
tavaszi közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

*Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye 1905. április hó
26—27. napjain Sárospatakon tartotta meg tavaszi rendes
közgyűlését.*

Jelen voltak:

Keresztury József és *Meczner Béla*
esperes egyházmegyei gondnok
elnöklete alatt

Gecsey Péter,
Zombory Gedő,
Bálint Dezső,
Páricsy József,
Ölbey János,

papi,

Meczner András,
Szinyey Gerzson,
Kóczán Miklós,
Debreczeni Bertalan,
Miklós Béla,
Buza János
világi

tanácsbírák ;

Hézszer Emil egyházmegyei papi főjegyző ;
dr. Kovács Gábor egyházmegyei világi főjegyző ;
Zitás Bertalan egyházmegyei papi aljegyző ;
dr. Mitrovics Gyula egyházmegyei világi aljegyző ;
Ólajos Pál egyházmegyei papi aljegyző ;
Lábos Béla egyházmegyei világi aljegyző ;

*Bartha József, Czike Ferenc, Danyi József, Erdélyi
József, Farkas Lajos, Gecse Lajos, Horváth Janos, Kazay*

Sándor, Kertész István, Köröskényi István, Kajdy Menyhért, ifj. Keresztury József, Máthé Gyula, Miskolczi Endre, Nagy Károly, Papp István, Szánthó István, Szőlősy József, Szabó Pál, Verebélyi József, Zitás István lelkészek; *Bartha Gyula, Horváth Pál* segédlelkészek;

Maklár Papp Miklós sárospataki, — *Ugray László, Tompa Antal* karádi, — *Krucasai József* tolcsvai, — *György Károly, Oláh András* cigándi, — *Pecsenye András, Solymosy József* királyhelmeci, — *Bacskay István, Nagy Sándor* kiségyházi képviselői;

Gérecz Károly tanító-képviselő;

Lábos Endre, Kovács Ferenc, Bodor Dénes tanítók; *Szivós Boriska* tanítónő;

dr. Székely György, Ellend József, Rohoska József főiskolai tanárok.

1. *Keresztury József* esperes buzgó imádságban emelte fel a gyűlés tagjainak lelkét a végéremehetetlen hőlcesség és minden világosság örök forrásához, az isteni kegyelem bölcsességet sugárzó erejét kérve tanácskozásunk és tárgyalásaink végbemenetelére. Utána *Meczner Béla* gondnok a gyűlés tagjait szívélyes szavakkal üdvözölve, a gyűlést megnyitja.

2. Esperes felolvasta az egyházlátogatási jegyzőkönyvek alapján gondosan összeállított esperesi jelentését, mely következőleg hangzik:

Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

A múlt év joggal hasonlítható egy oly naphoz, mely fényözönben uszó, virulatot ígérő derüvel kezdődik, de sötét vészterhes boruval végződik. Régi vágyunk, óhajtásunk némi részben valóra válását reménylettük annak első felében, de a vágy az óhajtás olyanná lett vége felé, mint azon virágdiszbe öltözött fa, melynek még lombját is letarolta az éjszakai kemény fagy. Azonban kell-e ezen csodálkoznunk? Nem az volt-e sorsa fennállása óta a magyarvallásnak a magyar hazában? De ha e hon anynyiszor fel birt támadni halálos álmából, és ha öse-

ink annyit birtak szenvedni: mi se essünk kétségbe. Nagy az Urnak hatalma.

Egyetemes egyházunk lázas tevékenységet fejtett ki a zsinat előkészítés és zsinattartás terén. E munkálatban egyházmegegyénk is hiv lelkiismeretességgel tett eleget a köréhez tartozó és reá kimért teendőknél. Vajha önalkotta törvényeink létrejöttük után meghoznák az egyesek szív és léleknyugalmát, megelégedését s az egész egyház felvirulását.

Egyházaink az önfentartás ösztönétől sarkalva, minden tőlük telhető erővel igyekeztek úgy rendezkedni be, hogy középületeiket a kor kívánalmainak megfelelő állapotba hozzák újból építés, vagy javítás által. Van azonban két egyházunk, hol a tehetetlenség a gátló ok, egy pedig olyan, melyben a közönyösség, visszavonás és személyes gyűlölködés állja útját a legnélkülözhetlenebb épületek létesítésének is. Az egyházi közigazgatás általában törvényeink értelmében történik, de van egy társ egyházunkban, melynek tagjai hallani sem akarnak arról, hogy ők törvényes eljárásnak hódoljanak.

Saját tapasztalatom és a látogatási jegyzőkönyvek nyomán állithatom, hogy pár kivételtől eltekintve a jó rend, béke és egyetértés nem hiányzik a gyülekezeti tagok és belhivatalnokok között. Az Ur házáat úgy köz, — mint vasárnapokon nagy számmal látogatják hűveink. Urvacsorával számosan élnek. Az erkölcsi élet annyira kifogástalan, sőt dicséretet érdemlő, hogy sehol szigorubb fellépés vagy büntetés igénybevételére szükség nem volt. A házassági-életre lépők egy eset kivételével mindnyájan kérték az egyházi áldást.

Lelkészeink a templomi szolgálatokat, sacramentumok kiszolgáltatását, betegek látogatását, halottak temetését és a növendékek confirmálását törvényszabta időben lelkiismeretes pontossággal végezték. Az egyház igazgatását, javainak megőrzését a nekik megadott hatáskörben hűven teljesítették s a reájok bizottakban gondos sáfároknak bizonyultak.

Tanítóink a vallásosság, erkölcsiség, jó példaadás és az egyházkormányzat terén nem álltak hátrább a lelkészeknél, hanem azoknak dicséretet érdemlő segítők voltak. A növendé-

kek oktatását kellő sikerrel s az előirt tanrendnek megfelelőleg teljesítették. E tekintetben tanügyi bizottságunk elnöke lesz szives kimerítő jelentését előterjeszteni.

Az egyházak zugolódás nélkül szolgáltatták be az évente reájok eső és megszokott járulékokat. Még álmukban sem gondoltak behivatalnokaik megadóztatására, mivel nap-nap mellett látják azok önfentartási küzdelmét és maguk sajnálkoznak azon, hogy nincs módjokban sanyaru helyzetükön segíteni.

Mennyire nem külső, hanem bensőlegesnek mondható hiveink buzgósága, kitünik az évi adakozásból, mely 31,316 kor. 69 fillért tesz ki több címen, s 10,466 kor. 99 fillérral mulja felül a mult évit. Ez a ker. jkönyvben részletesen lesz feltüntetve.

Gondnokaink bevettek 242,640 k. 92 fillért, kiadtak 199,931 k. 48 fillért; maradvány 42,709 k. 44 fillér. A számadások felől számvevőségünk fog nyilatkozni. Építkezésre 74.581 k. 40 fillér fordított s a nagyobb kiadást igénylő építkezést szintén a kerületi jegyzőkönyv fogja jelezni. Tőkepénz 189,743 k. 78 fillér. Teher 91,010 k. 22 fillér. Meglevő tőkénk tehát csak 98,733 k. 56 fillérré tehető. Magtári vagyon 2342 m. m.

Az esperes által kezelt közalapi járulék az 1904-ik évre 2727 k. 34 fillérben beküldetett a Magyar földhitelintézethez, mely intézet nyugtái a főtabellával bizottságunk elé terjesztettek. Két egyházunk makacsságból nem tett eleget kötelezettségének s ez okból egyházmegyénk 103 k. 20 fillérral maradt hátrálékban.

A főtiszt. püspöki hivataltól lelkészi és kápláni kongrua, lelkészözvegyi járulékok, egyh. kerületi segélyek címén hivatalomhoz több izben áttett pénzeket az illetőknek haladéktalanul kiszolgáltattam s a nyugtákat a kívánt helyekre elküldtem.

Érkezett hozzám 581 megkeresés a személyes bejelentésen kívül. Intézkedtem 1135 izben, s a hatáskörömön kívül eső ügyek jelen gyűlésünk alkalmával fognak tárgyalatni.

Röviden körvonalozva a mult év eseményeit, a már megnyitott közgyűlés tagjait szivem mélyéből üdvözlöm.

Közgyűlésünk e jelentés alapján meggyőződést szerezvén arról, hogy egyházi életünk anyagi és szel-

lemi ügyei a lassu, de fokozatos fejlődés útján haladnak ; az esperesi jelentést jegyzőkönyvébe felvételni határozta.

3. Az egyházak képviselőinek megbízó levelei rendben találtattak,

ezeknek alapján igazoltattak.

4. Folyó év május hó 26-án Miskolcon tartandó egyházkerületi közgyűlésre képviselőkül kiküldettek, illetve megválasztottak :

Keresztury József esperes, *Meczner Béla* gondnok, *Hézsér Emil* főjegyző hivatalból, *Bálint Dezső*, *Páricsy József* papi, *Meczner András*, *Kóczán Miklós*, *Miklós Béla* világi tanácsbírák szavazat többséggel megválasztva.

5. Esperes bemutatja a megüresedett tolcsvai és nagykövesdi lelkészi állás betöltése tárgyában egyházhatóságilag felvett jegyzőkönyveket, a lelkészválasztásokkal kapcsolatos egyéb okmányokat, melyek szerint Tolcsvára *Szöllösy József*, Nagy-Kövesdre *Papp István* választottak meg lelkészekül.

Miután a választási eljárás ellen egyik egyházból sem érkezett be felszólamlás, *Szöllösy József* a tolcsvai, *Papp István* a nagykövesdi egyház lelkészi állásában megerősítettettek.

6. *Szivós Boriska* karádi, *Bodor Dénes* királyhelmeci tanítók a megválasztásukról szóló jkvi kivonatokat és oklevelüket betérjesztik.

A hivatalos eskü letétele után az elnökség részéről kifejezett szívélyes szavakkal való üdvözlés mellett hivatalukban megerősítettettek.

7. Egyházkerületi közgyűlés utasította az egyházmegyéket, hogy a lelkészi nyugdíj-intézet tervezetre vonatkozó javaslatról tavaszi egyházkerületi közgyűléshez adjanak be véleményes jelentéseket.

E. m. közgyűlés a tárgy előkészítésének hiánya miatt, a nagyfotosságu és nagy körültekintést igénylő

javaslatnak alapos tanulmányozásával és az arról felveendő véleményes jelentésnek kidolgozásával *Bálint Dezső* elnöklete alatt *Zitás Bertalan, Hézsér Emil, Zitás István, Szinyey Gerzson, Meczner András, Buza János* bizattak meg azon felhatalmazással, hogy munkálataikat, mint az egyházmegye véleményét, idejében terjeszszék fel az e. kerületi közgyűléshez.

8. Az 1904. évi őszi egyházmegyei gyűlés jegyzőkönyve 9-ik pontja határozatával az *erdőhorvátii* templomjavítás ügyében kiküldött bizottság jelenti, hogy mivel az egész gyülekezet közóhajtása egy egészen új templom építése, a beterjesztett javítási tervzetnek elvetését s új templom építését javasolja bizottság.

Egyházmegyei közgyűlés bizottság javaslatát elfogadja s utasítja az *erdőhorvátii* egyházközséget, hogy az új templom építtetésére tegye meg a szükséges intézkedéseket; az új templom tervzetét és költségvetését készíttesse el s őszi gyűlésünkre terjeszsze fel.

9. Olvastatott *Kónya András* egyházmegyei papi tanácsbirónak 1905. április hó 15-én kelt levele, melyben előadván, hogy az egyházmegyei tanácsbirói állással együtt járó teendőket betegsége miatt nem teljesithetvén: a tanácsbirói állásról s minden más egyházmegyei állásáról lemond. Hálás köszönetét fejezi ki az Elnökségnek iránta mindenkor tanusított jóindulatáért, a tanácsbirói karnak testvéri szeretetéért és az egész egyházmegyének azon megtisztelő bizalmáért, melylyel őt előbb a főjegyzői s azután a tanácsbirói hivatalra méltóztatta, kéri: mentse fel közgyűlés hivatalos állásainak további viselése alól.

Egyházmegyei közgyűlés mély sajnálattal értesül ügyeinek egyik leghivebb munkásának testi gyengeségéről; sajnálja, hogy *Kónya Andrást*, ki lelkének szerelmével s szelleme képességének teljes odaadásával működött egyházi közéletünkben, megerőtlenítette a szervi bántalom s képtelenné teszi, hogy ezentul olyan tevékenységet fejthessen ki a nekivaló munkatéren, mint akkor tette, a mikor teste erejének s egész-

ségének teljes birtokában, előbb mint főjegyző sok körültekintéssel, fáradságot nem érezve dolgozhatott, azután mint tanácsbíró a bölcs ember tudásával és jóakaratával forgolódhatott Isten anyaszentegyházának dolgaiban. — Egyházmegyénk *Kónya András* kipróbált munkaerejét nélkülözni nem kívánja, elveszteni nem akarja. Midőn a pénztárosi teendők alól *felmenti*, tanácsbíró társai pedig tanácsbírói hivatalának testi fáradsággal járó terheit helyette vállalkra veszik: nem engedi meg, hogy *Kónya András* a neki egész bizalommal és szeretettel feltartott tanácsbírói széket elhagyja s igaz ragaszkodással kéri, maradjon meg még továbbra is tanácsbírói állásában és szolgálni kész s képes lelkével jöjjön el a tanácskozásokba, a mikor az isteni kegyelem megerősíti az ő testének erőtelenségét, üljön itt köztünk a számára igen szívesen feltartott tanácsbírói székben.

10. A *Kónya András* lemondásának elfogadásával megüresedett pénztárnoki állásra

Olajos Pál gesztelyi lelkész választatott meg.

11. *Kertész István* makkoshogykai felügyelő lelkész panaszolja, hogy az egyház tökepénzeiről táblás kimutatást nem készíthetett, mivel *Meczner Gyula* főgondnok a nála letétben levő s megőrzése alá vett kötvényeket nem adja ki a számadás készítéséhez. Panaszolja továbbá, hogy a *Rozgonyi Irma* sirjának gondozásáért a *Rozgonyi Irma* alapból egyházmegyei határozattal kiutaltványozott 50 korona gondozási díjat nem kapta meg.

Mindkét panaszolt ügy elintézésével *Szinyei Gerzson* tanácsbírókat kéri fel közgyűlésünk.

12. Az *erdőbényei* lelkész jelenti, hogy a tervezett tanítói lak felépítését a lakosságot nagy kárral sújtott tüzvész miatt az egyház csak három év múlva teljesítheti: a tanítónak ezen időre alkalmas lakást bérelt.

Jelentést közgyűlés tudomásul veszi s tanitói lakás felépítésére három évi halasztást engedélyez.

13. *Berzékről* egyházlátogatóság jelenti, hogy az elköltött alapokat az egyház visszatérítette.

Tudomásul vétetik.

14. Egyházlátogatóság jelenti, hogy a *mezőzombori* egyházból a templom és lelkészlak építésére országos segélygyűjtés engedélyezése iránti kérvénye a belügyminisztériumhoz felterjesztetett s a templom építését *Teleky László* főgondnok munkába vette, amennyiben követ szállítattott s az építkezés megkezdéséhez jótállására 3000 korona kölcsönt szerzett.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s az egyház ügyéinek vezetésében elismerésre méltó érdemeket szerzett *Teleky László* főgondnoknak fáradozó ügybuzgóságát megköszöni s az építkezés ügyeinek intézésére egyházmegyei megbizottakul *dr. Kovács Gábor* főjegyzőt és *Horváth János* tokaji lelkészt küldi ki.

15. A *legyesbényei* lelkész fizetésének hátráléka behajtására semmi intézkedést nem tett az egyházi előljáróság.

Közgyűlés elrendeli az egyházi előljáráságnak, hogy a hátrálékokat haladéktalanul mutassa ki, a kimutatási ível, gondnok és lelkész írják alá, pecsételjék meg, és terjesszék fel az esperesi hivatalhoz további eljárás megindítása céljából.

16. A megyaszói járás egyházlátogatási jegyzőkönyve öszi egyházmegyei gyűlés 21. számú pontjára vonatkozólag jelenti, hogy a *t. luczi* egyház egyik tanitói lakása lakhatatlan állapotban van, az egyházmegye ugyan már felhívta az egyházat, hogy új tanitói lakás építéséről gondoskodják, de ez ügyben semmi nem történt. A tanító azért arra kéri az egyházlátogatás útján egyházmegyénket, hogy legalább ideiglenesen tisztességes bérelt lakásról gondoskodjanak számára vagy megfelelő házbért fizessenek neki.

Közgyűlésünk méltányolja a tanító szerény kívánságát; azért a t.-luczi egyháznak szigoruan meghagyja, hogy a tanító részére vagy béreljen tisztességes lakást, vagy annak megfelelő összeget készpénzben hocsásson rendelkezésére addig is, mig uj tanítói lakásról gondoskodhatnak. Egyuttal ujból is szigoruan felhivja a t.-luczi egyházat, hogy megfelelő uj tanítói lakás építésére a legsürgösebben tegye meg a szükséges lépéseket.

17. E. látogatás jelenti az őszi e. m. közgyűlés 24. sz. pontjára vonatkozólag, hogy a *kisgéresi* egyházban a kamathátralékok behajtása folyamatban van. A 30 filléres tanítói nyugdíj adóba ez ideig egy fillért sem szedett s fizetett be az egyházi előjáróság.

A kamathátralékokat nyilvántartásban hagyja a közgyűlés; a 30 filléres tanítói nyugdíjhátralék rendezésére pedig azt a tanácsot adja az egyházi előjáróságnak, hogy keresse meg a községi képviselő testületet az iránt, hogy a 30 filléres tanítói nyugdíj hátralékot vegye fel a községi költségvetésbe és fizesse ki. S az Egyházlátogatóság útján tegyen jelentést, a hátralékok behajtásáról s a 30 filléres tanítói nyugdíj kifizetéséről. Ezen ügygyel kapcsolatosan utasítja közgyűlés az egyházlátogatóságokat, nézzenek utána s tegyenek jelentést arról, mely egyházak vannak tanítói nyugdíj adóval tartozásban.

18. Őszi e. m. közgyűlés 26. sz. a. jegyzett határozatában az egyházlátogatókat bizta meg azzal, hogy a *b.-halászi* templomépítési kivetésből hátralékban maradt összegeknek behajtására nézve tegye meg a célra vezető intézkedéseket.

Miután e tekintetben semmi intézkedés nem történt, e. m. közgyűlés szigoruan utasítja az egyház előjáróságot, hogy a folyó évben a hátralékokat mulhatatlanul hajtsa be.

19. E. m. őszi közgyűlés jegyzőkönyvének 28. számu

határozatában az erdőhorvátii *Farkas Ábrahám*-féle hagyatéki ügynek megvilágosítása érdekében Lábos Béla világi aljegyző bizatott meg azzal, hogy a Farkas Ábrahám végrendeletének hiteles másolatát, valamint a Farkas Ábrahám hagyatéki ügyében hozott hagyatékátadó végzésnek a jogerősséget igazoló záradékkal ellátott egy példányát hivatalos uton szerezzze be.

Lábos Béla jelenti, hogy megbízatásához képest a szükséges okmányt beszerezte, de további eljárásának utját állta azon körülmény, hogy a bíróság annak idején elfelejtett a szóban forgó hagyomány hagyatéki ügyében intézkedni, miért is e tárgyban kérvénnyel kell a bírósághoz fordulni, de az erdőhorvátii egyház megtagadta az ügyész részére e célból az ügyvédi felhatalmazás kiadását. E. m. közgyűlés a jelentés alapján az erdőhorvátii egyház előljáróságot utasítja, hogy az ügyvédi meghatalmazást Vitányi Bertalan részére haladéktalanul állítsa és küldje meg további eljárás végett. Abban az esetben pedig ha az egyház ezen utasításnak 30 nap alatt eleget nem tenne, az egyházmegye felhatalmazza az esperest, hogy az ügyész részére a szükséges felhatalmazást állítsa ki.

20. Meczner Béla gondnok jelenti, hogy az egyházmegye részére 200 koronás alapítványt tesz oly célból, hogy annak kamatai évenként az e. megye által meghatározandó célra segély gyanánt kiosztassanak.

E. m. közgyűlés hálás köszönettel fogadja az áldozatkészségben ismételten megnyilatkozott egyházunk iránti érdeklődést és munkás szeretetet.

21. Tiszaladányi egyház bemutatja iskola építési tervrajzát és költségvetését.

E. m. közgyűlés a tervrajzot és költségvetést jóváhagyja az építkezési felügyelettel a felépítendő iskola területének felülvizsgálásával Gecsey Péter tanácsbíró bizza meg.

22. *Olajos Pál* egyházmegyei pénztáros beterjeszti az 1904.

évről az egyházmegyei pénztár állásáról szóló számadását melynek adatai szerint.

Bevétel	2052 kor. 43 fill.
Kiadás	1461 „ 83 „

Pénztári maradvány . . . . . 590 kor. 60 fill.

Kihelyezett közpénztári tőke 15 darab kötvényen és két Sárospataki takarékpénztári

6698. és 9322. számú betétkönyvön . 7861 „ 78 „

Miklós Béla alap, a Sárospataki Tak.-pénztár

8316. sz. betétkönyvén . . . . . 1201 „ 57 „

Összes pénztári vagyon . . . . . 9654 kor. 05 fill.

Egyházmegyei kezelés alatt, a szomori egyház Bélteky-alapja, a Miskolci Tak.-egylet 11784. sz. betétkönyvén 250 kor. 11 fill.

Teher:

A prot. irod. társaság javára 5 % évi járadékkal tett alapítvány . . . . . 200 kor.

A kerületi felsőbb leánytanintézet javáza 5 % évi

járadékkal tett alapítvány . . . . . 2000 „

Teher-összeg . . . . . 2200 kor.

Egyházmegyei pénztár számadása számvevőség által átvizsgáltván, azt minden egyes tételében helyesnek, a bemutatott kötvényeket és takarékbetétkönyveket a számadás tételeivel megegyezőnek találta s pénztárosnak a betérjesztett adatokra vonatkozólag a felmentvényt megadta.

23. A b.-sárai tanító, a ki már 51 év óta a felsőbb hatóság megalégedésére működik — 100 korona egyház kerületi segély további folyósítását kéri az egyházmegyei közgyűlés útján.

Miután az e. kerület az e tárgyban már betérjesztett kérelmet elutasította, újból való kérvényezésnek nincs értelme, e helyett *Kovács Ferencz* tanító, érdemeire való tekintetből, a segély-osztó bizottság figyelmébe ajánljatik.

24. A *vámosujfalusi* lelkész, az egyházlátogatás útján azt jelenti, hogy a zsadányi egyház már ebben az évben templo-

mot fog építeni. S miután neki nem lehet arra ideje, hogy minden alkalommal 3 helyen ossza ki az urvacsoráját, arra kéri az egyh. megyei közgyűlést: mondja ki határozatilag, hogy a lelkész az urvacsora kiszolgáltatására, — úgy Zsadányban, mint Sárában — csak három alkalommal legyen kötelezhető.

Ennek az ügynek elintézésére — s az érdekelt egyházak meghallgatása céljából — *Szánthó István* b.-olaszii lelkész küldetik ki, eljárásának eredményéről az őszi egyházmegyei közgyűlésen számoljon be.

25. A vámosujfalui egyháztanács azt kéri egyházlátogatás útján, hogy — miután a községben már állami iskola van — engedjék meg a tanítói földeknek az egyház nevére leendő átíratása.

Továbbá kéri, hogy a vasuti igazgatóság által, a tanítói földekből kisajátított területért fizetett s takarékpénztárilag kezelt 321 k. 54 f. kamatát, az egyház szükségleteire fordíthassa.

E. m. közgyűlés az egyház mindkét kérelmét helyesnek és indokoltnak tekintvén, engedélyt ad arra, hogy a tanítói földek az egyház nevére kebeleztesse-nek át és a 321 k. tanítói alap jövedelme az egyház céljaira fordíttassék.

26. A vámosujfalusi lelkész az egyházlátogatásnak bejelentette, hogy — dacára annak, hogy az egyházi épületek két évvel ezelőtt újra s az eddiginél jóval magasabb összegig biztosítottak s az első évre a felemelt biztosítási díj ki is fizette-tett: az évi díj ismét a régi biztosított összeg után állapítottat meg a biztosító társulat által.

Egyházmegyei közgyűlés e bejelentéssel kapcsolatban általánosságban kimondja: hogy az egyházak olyan ügyekben, melyekben hatósági beavatkozásnak vagy eljárásnak egyáltalán semmi értelme nincs, — önmaguk, illetve a lelkész és gondnok intézkedjenek; jövőben ne terheljék az egyházmegyét időt rabló s bárki által könnyen elintézhető vagy végrehajtható kicsinyes és aprólékos dolgoknak felterjesztésével.

A vámosujfalusi egyház beterjesztett ügyét régen tisztázta és rendezhette volna azzal, ha a „Foncier“ igazgatóságánál e tárgyban jelentést tesz. Ezt a mulasztását pótolni igyekeztek.

27. A *kenézli* lelkészi javadalom gyarapítására az 1810-ik évben Bojos István 100 rhénes forintot adományozott, a mely összegnek kamatait a lelkész most is élvezi: a tőke azonban az egyház szükségleteire felhasználtatott.

Egyházlátogatóság a prezsbiteriumot felhívta, hogy a tőke visszatérítését eszközölje.

E. m. közgyűlés helyesléssel értesül az e. látogatás eljárásáról. A tőke visszatérítésére egy évi haladékot engedélyez. Jövő tavaszi gyűlésünkre e tárgyú jelentését az egyház előljárésága küldje be.

28. Egyházlátogatás jelenti, hogy a *csobaji* templom annyira rozszant állapotban van, hogy annak összedőlésétől lehet tartani, kéri az egyházmegyét, hogy templomának rendbehozatalára irányuló törekvésében oly módon támogassa, hogy részére a rendelkezése alatt álló alapokból segélyt nyújtson.

Egyházmegyei közgyűlés, a csobaji egyház kérelmét a segélyosztó bizottság figyelmébe ajánlja.

29. U. a. látogatás jelenti, hogy a *t.-kenézi* lelkészlak építése végre is a megvalósításhoz közelg. Ezen építkezés felmerülendő költségeinek részbeni fedezésére szintén segélyt kér az egyházmegyétől.

E. megyei közgyűlés a taktakenézi egyház kérelmét hasonlóképpen a segélyosztó bizottság figyelmébe ajánlja.

30. U. a. látogatás jelenti a *t.-kenézi* egyházból, hogy az egyház még 1892-ben egy bizonyos területet a lelkészt illető legelőből 334 kor. 68 fillérért eladott, ezen összeget később az iskola építése alkalmával felhasználták; de miután a lelkész-tanító legeltetési joga ezen eladás következtében semmi sem csonkult, amennyiben ma éppen ugy, mint azelőtt 12 darab

legeltetési joga fenn áll, — kéri, hogy az elköltött összegnek alap gyanánt való kezeltetését, illetve annak visszatérítését ne követelje az egyházmegye.

Ha a lelkésznek díjlevélileg kimutatott legeltetési joga a legelő egyrészének eladása után sem csonkult és máig ugyanannyi darab legeltetési jog felett rendelkezik és illeti meg, mint amennyivel az eladás előtt birt, az esetben az eladásból befolyt 344 korona visszatérítése felesleges, és az is marad mindaddig, míg a lelkész említett jogában háborítást nem szenved.

31. U. a. látogatás jelenti a *m.-zombori* egyházból, hogy a lelkész már annyira elgyengült állapotban van, hogy minden egyházi szolgálat végezésére képtelen, mi okból az isteni tiszteleteket a tanító végzi helyette ez időszerint, de miután ez az állapot tarthatatlan, gondoskodni kell arról, hogy a zombori egyházba egy segédlelkészi állás szervezése céljából az államsegély mielőbb kieszközöltessék.

Egyházmegyei közgyűlés sajnálattal értesül a különben is elhanyagolt mezőzombori kis eklézsia szomorú helyzetéről, elodázhatlannak látja egy segédlelkészi állás mielőbbi rendszeresítését, az ideig is a tarczali egyház lelkészét, *Gecsey Pétert* kéri fel, hogy annyira, amennyire körülményei fogják engedni, tegye a zombori egyházat lelki gondozásainak tárgyává.

32. U. a. látogatás jelenti, hogy a *golopi* egyházban abból a célból, hogy a tanítói javadalom a tanító, lakás építési költségeinek fedezésére megtakaríttassék — az egész iskolai éven keresztül *Kiss Miklós* lelkész teljesen díjtalanul tanítja az iskolás gyermekeket.

E. m. közgyűlés örömmel értesül az ifju lelkésznek nemes cselekedetben nyilvánuló egyház építési munkálkodásáról, egyuttal önzetlen fáradozásaiért elismerését fejezi ki.

33. U. a. látogatás jelenti, hogy a *mádi* közös szegényház ügye ugy a ref., mint a róm. kath. egyházi főhatóság en-

gedélyével és jóváhagyásával végleges elintézést nyert. Ennek eredményeként a mádi ref. egyház 2677 kor. 04 fillér készpénzzel elégittetett ki, mely összeg takarékpénztárilag van kezelve.

E. m. közgyűlés amidőn ezen jelentést tudomásul veszi, utasítja a mádi presbyteriumot, hogy az alaptőke érintetlen fentartásával a jelzett összegnek kamatjáruléka mindig kizárólag a szegényügy ellátására fordíttassék.

31. Tárgyaltatott a *bacskai* ev. ref. egyház kérvénye, melyben a *Kosztju János* által hagyományozott birtok eladását s a vételár hovafordítása tekintetében történt megállapodásokat jóváhagyni kéri.

E. megyei közgyűlés a bacskai egyház ama eljárását, hogy a néhai Kosztju Jánostól örökölt ingatlanokat Cseh Sándor és neje Szőke Csonka Erzsébetnek nyilvános árverésen 8935 kor. vételárért eladta, a maga részéről jóváhagyja s ama elhatározásához, hogy a 8935 kor. vételárból 6000 kor. alapítvány tétessék, ennek kamatai évenként az egyház szükségletére fordíttassanak; a 968 kor. ügyvédi költség és mánkadij, valamint a 358 kor. örökösödési illeték kifizetessék, 1609 kor. pedig az egyházi középületeknek törvényszabta átalakítására fordíttassék, a maga részéről szintén hozzájárul s a vonatkozó iratokat az egyházkerületi közgyűléshez jóváhagyás céljából felterjeszti.

Egyben megjegyzi, hogy a néhai Kosztju János hagyatéki ügyének lebonyolítása körül közbenjárt ügyvéd részére egyezségileg kikötött 800 korona tiszteletdíjat tulmagasnak tartja s felhívja az egyháztanácsot, hogy hasonló terhes szerződéseknek felsőbb hatósági jóváhagyás nélkül való kötésétől a vagyoni felelősség terhével tartózkodják.

35. A *cigándi* ev. ref. egyház az új iskola építéséhez szükséges belhely megvételéről kiállított három darab csere- s egy darab adás-vevési szerződést, valamint az emelendő épület tervrajzát jóváhagyás végett beterjeszti.

Egyh. megyei közgyűlés a beterjesztett csere- és adás-vevési szerződéseket s tervrajzot a maga részéről jóváhagyja s ily célból az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

36. Egyházlátogatóság jelenti, hogy a *lúcai* lelkész panasza szerint, ennek az u. n. „Kerekhegye“ dűlőben fekvő szántóföldjét elszántással megesonkították, a miért a nevezett, hogy igazsága kitűnjék, Sátoraljaujhelyből egy hiteles tervrajzot szerzett s ezért 24 koronát fizetett s ezt a 24 koronát az egyháztanács megtéríteni nem hajlandó; jelenti továbbá, hogy a nevezett lelkész „Hiderei“ nevű rétljén szekérutat csináltak.

Egyh. megyei közgyűlés utasítja az egyházgondnokot, hogy ezt a 24 koronát a lelkésznek a jogkövetkezmények terhével haladéktalanul fizesse meg s felhívja az egyháztanácsot s magát a lelkészt is, hogy az egyházi javak, lelkészi és tanító földek sértetlensége felett szigoruan öröködjenek s azoknak védelmére az országos törvények oltalmát minden egyes esetben haladék nélkül vegyék igénybe.

37. E. m. közgyűlés és 52. számú határozatával utasította az egyházlátogatást, hogy *Bagossy Géza* tarcali tanítónak Andrassy János gondnok és Géhl János tanító ellen beadott több rendbeli panaszait és vádjait vegye vizsgálat alá és hogy ha lehetséges az illetők között felmerült ellentéteket egyenlitse ki s a panaszos tanító valódi sérelmeit orvosolja.

E. látogatás jelenti, hogy ezen ügyet nem volt módjában elintézni, mivel bepanaszolt gondnok, — betegsége miatt nem jelenhetett meg a presbyteri gyűlésben. Ezen jelentéssel kapcsolatosan Gecsey Péter előadja, hogy a panaszlott ügy elintézését nyert, a személyes vonatkozású ellentétek kiegyenlítették, miért is egyh. megyei beavatkozásnak szüksége többé nem forog fenn.

38. *Legyesbényén* a gondnoki számadások kiadási összegéből 1136 korona birói letétbe helyeztetett.

A l.-bényei templom építéséből keletkezett peres eljárás jogerős bírói határozattal leendő végérvényes befejezteig a bírói letétbe helyezett összeget e. megyénk nyilvántartásba vezetni rendeli.

39. Előadó ismerteti a *sajókesznyéteni* díjlevelen történt módosításokat, melyeknek tulajdonképeni lényege az: hogy az összes lelkészi jövedelmeket pénzül váltja meg az egyházközség.

Mivel az átszámítás nem egyenlő értékű az eddigi díjlevelben feltüntetett és természetben nyújtott jövedelmi források értékével a díjlevelet jelen módosított alakjában és értékelések feltüntetésével az egyházmegyei közgyűlés nem fogadja el, hanem utasítja a presbyteriumot, hogy a hasznot hajtó jövedelmek értékének megállapításánál úgy járjanak el, hogy annak következtében a lelkészi javadalom semmi tekintetben csokulást ne szenvedjen.

40. A *sárospataki* egyház kéri az e. megye jóváhagyását arra, hogy többi erdőbirtokától egy szekerral elválasztott és a főiskola erdejébe beleeső csekély értékű, különben is mindössze 0'831 kat. holdat kitevő erdőrészt a főiskolának örök tulajdonjoggal száz korona vételárért átengedhesse.

Az egyházmegyei közgyűlés a fent körülírt erdő-rész eladásához szívesen adja beleegyezését; azonban utasítja, a sárospataki egyház előjáróságát, hogy a telekkönyvi tulajdonjog bekebelezéséhez is szükséges térképi másolatnak az eladott területet feltüntető térrajzát — a telekjegyzőkönyvi szám megjelölésével — terjeszse fel a Főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez.

41. Előadó ismerteti a gesztelyi ref. egyház kérelmét mely szerint a közte és Kóczán Miklós főgondnok közt létrejött adásvételi ügyletet jóváhagyni és megerősíttetni kérelmezi.

Mivel az adásvétel tárgyát képező a gesztelyt 9. sz. tjkv. foglalt 250 hr. 144 ö. i. sz ház és beltelek mely a templommal átellenben Kóczán Miklós főgondnok és neje tulajdona 4000 (négyezer) korona eladási

illetve vételár mellett a valódi értéknek fele részéért megy át a ref. egyház birtokába közgyűlésünk a vételhez kész örömmel adja beleegyezését. Egyuttal kedves kötelességének tartja, hogy Kóczán Miklós tanácsbírónak és hasonlóan nemes gondolkozásu ne-jének a ház és belteleknek olcsó árban történt átengedéseért hálás köszönetét nyilvánítsa.

12. Olvastatott Semsey József mezőzombori lelkész kérényye melyben kéri, hogy a káplántartási congrua az egyházmegye az illetékes hatóság útján eszközölje ki részére.

E. m. közgyűlés a 44 évi hivatalos szolgálat alatt megtört agg lelkipásztor mellett -- aki benuulás következtében beszélő képességét is elvesztette s a bemutatott orvosi bizonyítvány tanusága szerint nincs is remény arra, hogy felgyógyuljon s így hivatásának valaha eleget tehesen -- a legsürgösebben kéri a segédlelkészi állás rendszeresítését; annyival is inkább, mivel a mezőzombori egyház felügyeletére felkért Gecsey Péter tarcali lelkész népes gyülekezete és saját testi erejének korával együtt járó hanyatlása miatt a legjobb akarattal is csak rövid időre vállalhatta magára az egyház felügyelésével járó gondokat, a halaszthatlan lelkészi teendők végzését.

13. Olvastatott Miskolczi József kiscigéresi ref. lelkész kérényye, amelyben gyógyilhatatlan betegségére hivatkozva segédlelkészi áltás rendszeresítését kéri. Ugyanily értelmű kérelmet terjeszt elő Kónya András hernádnémetii ref. lelkész, aki meg-rongált egészségére való tekintettel szintén segédlelkész rendszeresítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés tekintettel a folyamodók nagyon is indokolt kérelmére, mindkettőnek kérényyét a főt. egyház kerülethez a maga részéről ajánlólag terjeszti föl, azzal a hozzáadásal, hogy mindkét lelkész képtelen lévén súlyos természetü betegségök miatt az egyházi teendők végzésére, az illető egyházak érdeke is megköveteli, hogy a lelkészi szolgálat ellátása hiányt ne szenvedj(e.).

11. Olvastatott Szölösy József kassai javító-intézeli, de ma már Tolcsvára megválasztott lelkésznek kérvénye, amelyben azt a kérelmét terjesztette elő, hogy Tolcsvára csak junius végén költözködhessék be.

A közgyűlés a kérelemnek kifejtett indokainál fogva helyt ad, azonban kérelmező lelkész tartozik a lelkészi teendők ellátásáról gondoskodni.

12. Olvastatott a cigándi ref. egyház kérvénye, melyben iskola építési célokra 24 ezer korona törlesztéses kölcsön fölvetelének engedélyezését kéri.

Közgyűlés a cigándi egyház tervbe vett elhatárolását nemcsak indokoltnak, hanem elodázhatatlannak itélvén, amennyiben a két tanítói állás szervezésére és tantermek s megfelelő tanítói lakások építésére már évek óta egyházmegyeileg több ízben fel volt szólítva, — a kölcsön felvételét jóváhagyja s az egyház kérvényét az egyháztanács és a közgyűlés jegyzőkönyvével kapcsolatban megerősítés végett a főtisz. egyházkerülethez fölterjeszteni rendeli.

13. A karádi egyház beterjeszti a karádi harmadik tanítói állás díjlevelének három példányát.

Egyh. megyei közgyűlés a felállítandó tanítói állás díjlevelét jóváhagyja megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez terjeszti fel.

14. Tárgyaltatott a sárospataki egyház kérvénye melyben a módosított s ujoman kiállított lelkészi díjlevelet jóváhagyni kéri. Ezzel kapcsolatosan a lelkész használatában álló szántóföldön épített s a lelkész magántulajdonát képező épületeknek 6000 (hatezer) korona megváltási árért leendő átvételére hat-ezer koronás hosszabb lejáratu törlesztéses kölcsön felvételét engedélyeztetni kéri.

Egyházmegyei közgyűlés a módosított díjlevelet készséggel jóváhagyja nemcsak azért, mert a földek hasznobéri jövedelmének rendes készpénz fizetéssel való felcserélése következtében a lelkészi javadalom

változásnak nem lesz alávetve, hanem azért is, mert az egyház pénztára általfizetendő készpénz összege a föld eddigi bérleti jövedelmét 250 koronával felülmulja.

A lelkész által épített gazdasági épületek megváltási árának fedezésére a 6000 korona törlesztéses kölcsön felvételéhez az engedélyt megadja, amennyiben ezen törlesztési hányadok az egyházi földeknek — a lelkész gazdasági épületeinek megszerzése következtében — bérjövédelmi emelkedése által bőséges fedezetet nyernek, miért is mind a díjleveleket, mind a törlesztéses kölcsön felvételét és engedélyezését tárgyzó kérvényt ajánlólag terjeszti fel megerősítés illetve jóváhagyás végett az egyházkerületi közgyűléshez.

48. Tárgyalás alá került a mezőzombori egyház kérvénye, melyben düledező templomának kijavításához szükségelt 3, esetleg 4000 (négyezer) koronás törlesztéses kölcsön felvételére engedélyt kér.

Egyházmegyei közgyűlés, tekintettel a mezőzombori minden téren szembeötlő elhanyagolt és hátramaradt állapotokra, a több oldalú építkezési szükségletekre, négyezer koronás kölcsön felvételét tárgyzó kérvényét ajánlatával ellátva terjeszti fel megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez. Együttal utasítja a mezőzombori egyházat, hogy a budapesti „Földhitel intézet“, vagy az „Osztrák-magyar bank“-nál előzőleg tudakozza meg, hogy 32, vagy 50 esztendei törlesztés mellett hány százalék mellett utalványozzák ki a kölcsönt. Az előnyösebbnek ígérkező ajánlatnak presbyterium és egyházközségi közgyűlésben történt elfogadtatása után, ezek jegyzőkönyvének hiteles másolatával együtt, a betáblázás alanyát alkotó ingatlan birtoktestek telekkönyvi kivonata, valamint az egyházkerületi hatóság engedélyét tartalmazó jegyzőkönyvi kivonat együttesen terjesztendő be az illető pénzüntézethez. A felveendő kölcsönt tárgyzó gyűlések vezetésére Horváth János tokaji lelkész kéretett fel.

19. Az 1904. évi őszi közgyűlés Tüdös István dr. egyh. kerületi tanácsbíró megbizta azzal, hogy tegye tanulmány tárgyává, vajjon nem járna-e előnyökkel, ha az egyházkerület saját magának állítana fel egy tüzkár ellen biztosító intézményt. Tüdös István a megbízásnak megfelelően, munkálata az egyh. ker. elnökségtől az egyházmegyékhez véleményezés végett megküldetett. Munkálatában a hivatalos adatok csoportosítása után arra az eredményre jut, hogy, mivel a „Foncier“ társaság a befizetett biztosítási díjak 40 %-át az egyházkerületnek rendelkezésére visszabocsátja, ez idő szerint az önbiztosítás az eddigi rendszernél kedvezőbb eredménnyel nem járna. Ezért azt a javaslatot teszi, hogy az önbiztosítás elve tartassék ugyan napirnden, azonban a biztosítás továbbra is társulatnak engedtesék át. Továbbá az egyházkerület birtokában levő s ez idő szerint 77,111 kor.-ra növekedett tüzkári pénzlári tőke épületfenntartási alapnak nyilvánítsák oly formán, hogy ehhez a tőkéhez a társulattól átengedett 40 % és saját tőkejövedelméből előbb 160,000 koronára egészítsék ki. Ennek bekövetkeztével a 100,000 koronának 4 % jövedelmét s a 40 % visszatérítésnek $\frac{1}{4}$ -ét segélyül ossza ki az egyházmegye az építkező egyházak között, vagy pedig adja oda a biztosítási díjnak megfelelő összeget a 8 egyh. megyének és a 4 felsőbb iskolának épületfenntartási alap képzésére. A 100,000 korona 4 % felüli kamatjövödelme és a 40 % visszatérítésnek $\frac{3}{4}$ -e továbbra is tőkésítsék. Ezeknek előrebocsátása után a munkálat arra kér nyilatkozatot az egyházmegyéktől: 1. Óhajtják-e az önbiztosítást? 2. ha nem, szükségesnek tartják-e a biztosítási szerződés feltételeinek idejekorán való tárgyalását oly módon, hogy a biztosító társaság ajánlati feltételei 1905. július 31-ig beadtván, azok felett az egyházmegyék tárgyaljanak s az egyházkerületnek egy bizottsága az egyházmegyei észrevételeket összegezván, az egyházkerületi közgyűlés ennek alapján döntsön 1905. őszen a biztosítási szerződés kérdésében? 3. Óhajtják-e az egyh. megyék az épületfenntartási alap létesítését a fent körülírt módon? 4. Ha igen, a 100,000 korona épületfenntartási alap tőkéjének 4 %-a és a 40 % visszatérítés $\frac{1}{4}$ -e miképen osztandó ki?

Egyházmegyei közgyűlés az előző napon megtartott lelkészi értekezlet véleménye alapján és azzal egybehangozóan kimondja, hogy 1. az önbiztosítást nem kívánja, mivel egyrészt nagy anyagi haszonnal nem kecsegtet, másrészt káros esélyek veszedelmével is jár.

2. Az új szerződéskötést közgyűlésünk is nagy körültekintéssel kívánván előkészíteni, felkéri az egyházkerületi közgyűlést: szólítsa fel az egyházmegyéket, hogy bizottságaik útján pontosan állítsák össze mindazokat a nézeteket és szempontokat, amelyek az új szerződés megállapításánál az egyházak érdekéből és képviselőiben az eddigi tapasztalatok nyomán a főtiszt. egyházkerületnek kiválóan figyelemre kell méltatnia; az egyházmegyék aztán ezt a munkálatot a kerületnek már az őszi közgyűlésére beterjeszszék. A maga részéről egyházmegyénk ezt a bizottságot már most kiküldi Bálint Dezső elnöke mellett Buza János, Meczner András, Ölbey János és Zitás István tagok személyében.

Az épületfenntartási alap létesítésére vonatkozó tervet egyházmegyénk a tűzbiztosítási pénztár több oldalról történt lekötöttségére való tekintetből sem tartja célravezetőnek és megvalósíthatónak.

50. Előadó ismerteti a lukai egyház birtokügyét, a mely szerint az 1843-iki tagosítás alkalmával a lelkésznek egy telekilletőség után 8 nyolcadot azaz 18 kat. hold földet, a tanítónak pedig egy féltelek illetőség után 4 nyolcadot, azon 9 és fél kath. holdat osztottak ki 22600 négyzetöl területben az u. n. Tarlós-tó dűlőben. Ezen földek használata természetesen a díjlevélben is biztosítva van. Azonban mindjárt a tagosítás után 1844—6. táján ismeretlen okból és módon a Tarlós-tón kimért lelkészi és tanítói földeket körülbelül ugyanannyi területért egy másik dűlőben, a Kendersoron levő földekkel cserélték ki a lelkész és tanítóval. A kicserélt földeket azóta mindmáig háborítatlanul bírta az azóta ott működő három lelkész. Most azonban ez urbéres gazdaközönség egyrésze a lelkésztől és tanítótól

kiosztás végett el akarja venni a Kendersoron lévő földeket azon a címen, hogy az a közös tagosítatlan földekből vétetett el s így az illető belső hivatalnokokat nem illeti meg. De a Tarlóstői eredetileg kiosztott földeket sem veheti át a lelkész, mert az már a 40-es évek óta magántulajdon. Meczner András világi és Páricsy József egyh. tanácsbírók a helyszínen vizsgálatra megjelenvén a dolgot nem hozhatták rendbe; mindössze azt állapíthatták meg, hogy a másfelekezetüektől szított mozgalmat három presbyter, névszerint Szabó János, Szabó József és Lukács József is támogatják. E bonyodalmas ügybe a polgári bíróság is beleavatkozott, azonban a lelkész és gondnok a tárgyalásra sem meg nem idéztettek, sem annak eredményéről nem értesítettek, dacára annak, hogy az érdekelt többi felek a lelkészre és tanítóra kedvezőtlen bírói végzést immár kézhez kapták.

Ugyancsak ez ügygel kapcsolatban azt is megállapította a fent megnevezett küldöttség, hogy a mint a közös területeknek 1904-ben itt eszközölt rendezésénél kitűnt, a lelkésznek és tanítónak a véghomokosi dülőben is már régebben elfoglalt egy Tóth Pál nevű egyén 9091 négyzetöltnyi földjét és hogy az örökösök az illető földek átengedésére felszólíttatván, arra hajlandóknak nem mutatkoztak.

Az egyh. megyei közgyűlés nagy megdöbbenéssel értesült a lukai egyház zavaros birtokviszonyairól s azok végleges rendezésére az egyházmegyei ügyészt hivatalból is a legsürgösebben felszólítja, hogy a fent érintett bírósági végzés ellen a fellebbezést azonnal adja be.

51. A gyűlés napján adatott be egy jegyzőkönyv, mely a Lukán 1905. ápril 25. a lukai ref. egyház lakosai által tartott u. n. közgyűlésen vétetett fel. Az ebben hozott határozatnak lényege az, hogy mivel a lukai lelkész és tanító földjei a póttagosítás alkalmával újabb birtokrészekkel szaporodnának, ezeket az egyház nem engedi át a lelkész és tanító használatára.

A közgyűlés a fenti beadványt, ugyszintén azt az összejevetelt, a melyből az kelettetett, semmis-

nek tekinti, mivel az a lelkész tudta és jelenléte nélkül tartatott meg s az íratról is hiányzik a lelkész aláírása és pecsétje. Ezért az egyh. m. közgyűlés a dolog lényegének a tárgyalásába bele sem bocsátkozhatik. Ellenben rosszalását és megbotránkozását fejezi ki az egyházmegye mindazokkal szemben, a kik lelkészük háta megett ilyen dolgok forralásába belemenni bátorkodtak.

52. Tárgyalás alá vétetett a gesztelyi egyháznak kérvénye melyben egy iskolának alkalmas épület megvásárlására és annak átalakítási költségeire, hatezer koronás törlesztéses kölcsön felvételét engedélyeztetni kéri.

E. m. közgyűlés a gesztelyi egyháznak a lelkészi és tanítói földekre eszközendő bekebelezés mellett 30 éves törlesztéses kölcsön felvételére és engedélyezésére irányuló kérelmét pártolólágg terjeszti fel az egyházkerületi közgyűléshez.

53. Jelentés tétellett arról, hogy több károsult és építkező egyház a részökre begyűlt adományokról és segélyekről mind ez ideig nem számolt be.

E. m. közgyűlés utasítja az erdőbényei vissi és nagygéresi egzházakat, hogy a begyűlt segélyek és adományok részleges kimutatását őszi közgyűlésünk-höz okvetlenül terjeszszék fel.

51. E. látogatás jelenti a bereckii egyházból, hogy az „Ágócz-féle“ másfél vékás földet Kelner Ignácénak az egyház eladta, de a vételár még most sincs kifizetve, sőt a vevő sem a vételár kamatját, sem a föld haszonbérletét nem fizeti.

E. m. közgyűlés felkéri a bereckii egyház főgondnokát, hogy ezen ügy rendezését sziveskedjék végrehajtani s eljárása eredményéről az e. látogatásnak jelentést tenni.

55. U. a. látogatás jelenti, hogy a perbenyiki községi iskolában nincs alkalmazva ref. vallásu tanító, holott az iskolás gyermekek nagyrészben református és róm. kath. vallásuak.

Ugyanott a mult évben felépített torony még mai napig sincs tüzkár ellen biztosítva.

E. m. közgyűlés utasítja az egyházi tanácsot, hogy amennyiben a községi iskola felállítása alkalmával a ref. egyház és a község közt létrejött egyezségben a ref. vallásu tanító alkalmaztatása szerződésileg lett volna biztosítva, ezt a szerződést a tanügyi bizottság elnökéhez haladéktalanul küldje be, hogy a jogorvoslat tárgyában a kellő lépéseket megtehesse.

A toronynak tüzkár ellen való biztosítására vonatkozólag az egész egyházi tanácsnak anyagi felelőssége mellett azonnal intézkedjenek.

56. U. a. látogatás jelenti, hogy a kistárkányi lelkész és tanító termény fizetését az egyház készpénzre változtatta át.

Utasítja közgyűlésünk a lelkészt, hogy az új és régi lelkészi és tanítói díjleveleket őszi közgyűlésünk-höz terjeszse fel.

57. U. a. látogatás jelenti, hogy a leleszpólyáni előkönyörgő tanítónak nagy szüksége volna egy kamarára, de az egyház vonakodik annak felépítésétől.

Közgyűlésünk elrendeli, hogy az egyház gondoskodjék a tanító részére egy megfelelő kamara építéséről.

58. U. a. látogatás indítványozza, hogy a vékei tanító részére az egyházkerület által adományozott 200 kor. missiói segély Lábos Endre leleszpólyáni tanítónak adassék ki.

Miután a tett indítvány kivihetetlen mert az egyházkerület többé ily segélyeket már nem utalványoz ki, Lábos Endrét a segélyosztó bizottság figyelmébe ajánlja e. m. közgyűlésünk.

59. U. a. látogatás jelenti, hogy a bodrogszentesi egyház kéri az e. megyét miszerint régi Árpádkori romladozó állapotban lévő templomuknak helyreállítása és kijavítása érdekében tegyen az egyházmegye kezdeményező lépéseket.

E. m. közgyűlésünk utasítja a b. szentesi egyház előljáráóságát, hogy e tárgyban forduljon kérvénnyel az „Országos műemlékek“ bizottságához, melyben kérelmezzék 1. egy szakembernek kiküldetését a templom történelmi vagy építészeti műbecsének megállapítása végett és ennek véleményes jelentése alapján 2. a történelmi műemlékek fentartására évenként a vallás és közoktatásügyi miniszter tárcája keretébe kiutaltványozott alaphól a javittatási költségek állami fedezetét.

60. U. a. látogatás jelenti, hogy Szomotoron az egyház tőkepénzeinek kamatai nem folytak be.

E. m. közgyűlés utasítja a presbytériumot, hogy szólítsa fel a hátralékosokat, a kamatoknak záros határidőn belől leendő befizetésére és azoknak akik eme felszólítás után sem tesznek eleget kötelességüknek, a náluk elhelyezett tőkét mondják fel.

61. A tarcali egyház bemutatja az egyházi közgyűlésnek azt a határozatát, hogy a harmadik iskola és tanítói lakás felépítésére szükségelt 10,000 koronát rendkívüli egyházi adó kivétele útján fogja beszerezni.

Jóváhagyólag tudomásul vétegett.

62. Olvastatott a leányvári egyháznak kérvénye melyben 140 □-ölnyi területnek 100 koronáért való megvételére engedélyt kér.

E. m. közgyűlés nem teljesítheti a kérelmet, mivel a vételhez szükséges egyháztanácsi határozat és az egyházi közgyűlés jóváhagyását tartalmazó jkvi kivonat nincsen mellékelve. Ezen hiány pótlásáról az őszi gyűlésig gondoskodjanak.

63. A karcsai egyház bemutatja újjáalakítandó iskolájának tervrajzát és költségvetését, kéri azok jóváhagyását.

Miután ezen építkezési ügyben helyszíni vizsgálat megtartásának szüksége forog fenn ennek megtartására Keresztury József esperes és Miklós Béla ta-

nácsbírók kéretnek fel, akik egyidejűleg a tervrajz és költségvetés esetleges jóváhagyására is felhatalmazást nyernek.

64. Esperes jelenti, hogy a tiszaluci egyház megtagadta a múlt évi közalapi járulék megfizetését, a f. évre pedig a járulékok kivetésére és bejegyzésére szolgáló „Bevallási ívet“ kitöltetlenül hagyta s az esperesi hivatalhoz nem szolgáltatta be.

E. m. közgyűlés nagy meghotránkozással értesül a tiszaluci egyház törvényt sértő eljárásáról, az ottani presbyterium hivatalos kötelességének elmulasztásáról, miért is felelősség sulya alatt utasítja a lelkészt, hogy az elmúlt évre eső közalapi járulékot haladéktalanul hajtassa be, a presbyterium pedig a „Bevallási ívek“ betöltéséről gondoskodjék.

65. A hidvégi tanító ismételen azon panaszát terjeszti fel, hogy alig pár négyzet méternyi területű alacsony kis konyhájában tűrhetetlen levegő van.

E. m. közgyűlés meghagyja a sajjóhidvégi presbyteriumnak, hogy a tanító által már régóta sürgetett konyha átalakítását és kamara felépítését ebben az évben okvetlenül foganatosítsa.

66. Kun József hernádkaki tanító a tanítói földek után már három év óta nem fizeti az állami adót.

Közgyűlésünk utasítja az egyház gondnokát, hogy a tanító f. évi fizetéséből a hátralékos állami adót vonja le s fizesse be az adópénztárba.

67. Özv. Végh Jánosné panaszolja, hogy a kiskövesdi egyház gondnoka vonakodik neki kiszolgáltatni a néhai férje lelkészi fizetéséből hátralékba maradt 20 öl fa illetményét.

Miután a lelkészné előadása szerint az 1903. évi gondnoki számadásba férje bevezette ugyan az arra évre eső 10 öl fának a megvételét, de csak azért nehogy a következő évben egyszerre 20 öl fa árának kiadása kerüljön a számadásba, tehát ezen ügy mi-

kénti állásának megvizsgálásával Ölbey János tanácsbíró bizza meg.

68. A taktaharkányi egyház beterjeszti dr. Szilva Béla ügyvéd peres eljárása költségeinek a jegyzékét; kifogást emel annak tulmagas számításai ellen, kéri annak szakértői felülvizsgáltatását és utasítást arra nézve, hogy van-e joga az ügyvédnek 102 kor. 88 fill. perköltséget követelni olyan peres eljárások költsége fejében, a melyekből az egyháznak egyetlen fillért sem hajtott be.

E. m. közgyűlés a t. harkányi egyház előjáróságának felelősségteljes nagy hibáját és tévedését látja azon tényben, hogy a közigazgatási — költség nélkül járó — uton behajtandó hátralékos követelését polgári peres eljárással hajtotta be az egyház hivein, miáltal tetemes kárt okozott a felesleges perköltségekkel való megterheltetés által ugy az egyház hiveinek, mint magának az egyháznak is. Miután pedig az ügyvédi munkadíj felszámítása a törvény által megszabott keretet nem lépi át — a követelt összeg az ügyvédet jogosan illeti meg.

69. Özv. Szendrey Sándorné nyugalmazott tanítóné, örösi lakos kéri, hogy a f. évi egyházi adó terhe alól mentessék fel, miután adóalapot képező földjét eladta.

Folyamodó özvegy kérelmének elbírálására első sorban az örösi egyház presbyteriuma van hivatva.

70. Olvastatott a csobaji egyház beadványa, melyben az egyházi hivatalnokok gabona nemű fizetésének oly módon való megváltását jelenti, hogy ezeknek értékét az állami adók után, bizonyos százalékokban fogják kivetni. Beterjeszti továbbá a templom javítására vonatkozó rendkívüli egyházi adó kivétési tervezetét a presbyteri és egyházközségi közgyűlési határozatok jegyzőkönyvi kivonatait felülvizsgálat és jóváhagyás céljából.

Közgyűlésünk helyesléssel fogadja a szemes életnek pénzzel való megváltását, azonban az így módosulás alá kerülő díjlevelet összehasonlítás céljá-

ból köteles az egyházközség jóváhagyás végett felterjeszteni. A templom javitással kapcsolatos határozatokat s kivetési tervezetet tudomásul veszi és jóváhagyja.

71. Tóth Ferenc berzéki lelkész kéri, hogy a lelkész hasonélvezetében álló szántó földön saját költségén egy szoba, pilvar, szekerszin és istálóból álló tanyai épületre adjon az e. megye szabad rendelkezési illetőleg tulajdon jogot.

E. m. közgyűlés Tóth Ferenc kérelmének annyiban ad helyt, mert a berzéki presbyterium 1904. május hó 14-én tartott gyűlésének 4. sz. határozatában kifejezetten elismeri, hogy említett épületek Tóth Ferenc tulajdonához tartoznak, ez okból az egyházmegye a presbyteri határozattal szemben állást nem foglal, de azon felhatalmazást melyet a presbyterium az esetleg elköltöző lelkésznek az épületek szétbontására vonatkozólag megadott, oda módosítja, hogy ily körülmények közt a szakérők által vagy kölcsönösen megállapított becsáron az egyháznak vagy lelkész-utódnak jogában áll az említett épületeket magához váltani.

72. Olvastatott pataki Potoczy Pál-Imre berzéki róm. kath. vallásu földbirtokos 1904. év nov. hó 6-án kelt alapítványi levele melyben boldog emlékü felesége Deési Désy Antónia emlékére 615 kor. 46 fill. alapítványt tett a berzéki ev. ref. egyház javára oly kikötéssel, hogy annak kamatai mindaddig a tőkéhez csatolandók míg a tőke annyira felszaporodik, hogy abból három harangot készíttethet az egyházközség.

E. m. közgyűlés a „deési Désy Antónia“ harangalapítvány megalkolásáért az alapítónak hálás köszönetét fejezi ki, az alapítvány levelet jóváhagyja és megerősíti, utasítja a berzéki egyháztanácsot, hogy alapítványt az alapító rendelkezéseinek értelmében és minden tekintetben ahoz alkalmazkodva kezelje, gyűmölcsöttesse s gondnoki számadásaiban nyilván tartsa.

73. Az országos ev. ref. lelkészi nyugdíjintézet felállítása tárgyában kidadott jelentés kerülvén tárgyalás alá, egyházmegye-

gyénk beható eszmecsere után az alapszabály tervezeten több módosítást hoz javaslatba a következőkben:

A zsinati törvénykönyvbe veendő négy szakaszból álló törvényjavaslat 2-ik §-ának eme szavai után „*E nyugdíjintézet az ev. ref. rendes*“ ezzel pótolandó „*és papi oklevelet nyert helyettes és segéd,*“ mert miért zárnök ki ebből a helyettes és segédlelkészeket, mivel ők is válhatnak rokkandokká.

A 4-ik §. 2-ik részében kimondott 10-ik év helyett 15-ik évet óhajt tételni, amidőn a 4-ik §. 2-ik része így hangzanék: „*az országos nyugdíjintézet azonban csak a megalapítástól számított 15-ik év után kezdi meg működését, addig befolyó összes jövedelmeit tőkésíteni tartozik.*“ Azért kívánatos e módosítás, hogy az intézet alaptökéje minél inkább megerősödjék. E §. kibővitendő eme ponttal „*az ez idő alatt szolgálatképtelenné vált lelkészek az eddigi gyakorlat szerint feles vagy segédlelkész alkalmazása mellett élvezik javadalmukat.*“ Az alapszabály tervezet 5 és 6 §-ai teljesen törölendők, mert ha a járulékok befizetése a nyugdíjintézet felállításakor azonnal kötelező; a méltányos ellenszolgáltatás az, hogy az intézet is azonnal lássa el és pedig rendes nyugdíjjal rokkanttá vált tagjait — természetesen ama 15 év eltelte után, melyet a törvényjavaslat 4-ik §-a nyugdíjazás megkezdése határidejéül megjelöl s mert, ha bármily magas életkor se jogosít nyugdíjra, csupán a teljes rokkantság: a nyugdíj összeget sem lehet szolgálati évek száma szerint szabályozni. — Ha a jog megszerzése nem függ a szolgálat tartamától: a nyugdíj összeget sem lehet szolgálati időhöz kötni. — E két § helyett 5-ik § lenne ez:

5-ik § „*A törvény 4-ik §-ában kimondott 15 év eltelte után állandó évi 1600 koronás nyugdíjban részesülnek az intézet mindazon tagjai, kik az alapszabály 7 §-a a. és b. pontja szerint arra jogosultak s kiket a*

konventi végrehajtó bizottság a 8 és 9-ik §-ban körülírt eljárás után ilyenekül kijelöl.“

6-ik § lenne ez: „*Az intézet azon tagjai kik fegyelmi bíróság ítélete alapján nyugdíjaztatnak, évi nyolczszáz korona nyugdíjat kapnak.*“ E félnyugdíj teljesen indokolt, ha tekintetbe vesszük, hogy a nyugdíjazás fegyelmi eljárás eredménye.

A 6-ik §-ból csupán az utolsó kikezdés marad meg. Szintén *teljesen törlendő a 10-ik §*, mint amely sokszor, talán a leghübb sáfárokat szívtelenül nyomorba taszítaná, adván nekik $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ fizetést végkielégítésül; holott a mostani gyakorlat szerint megélhetésük nyugdíjintézet felállítására nélkül biztosítva van s így ők a teher nélküli biztos megélhetést könnyörtelesen nyomorba taszítással cserélnék fel.

A 12-ik §. c) pontja kiegészítendő ezzel „*ezeknek felesége és gyermekei az elhunyt lelkészek özvegyét és árvaát megillető gyámdíjban részesülnek.*“

A 14-ik §. 2-ik pontja 2-ik kikezdése módosítandó ekként „*ugy a belépési járulék, mint az évi tagsági díj a kongrua megállapításánál alapul felvett s egyházhatósággal megerősített és értékelt fizetések után rovatik ki.*“ Azért szükséges e módosítás, mert egészen más a gyámintézet felállításakor készített jelentő iv, mint a kongrua megállapításakor készített kimutatás, s ez utóbbi a díjlevelek valódi értékének jobban megfelel.

A 4-ik pontnál nem hallgatható el amaz óhajtás, hogy az országos ev. ref. egyházi közalap erejéhez mérten a *15 %-nal magasabb összeggel* járuljon ez intézet megerősítéséhez azért, mert a tervezett nyugdíjintézet, ha tekintetbe vesszük, hogy a lelkészek megélhetése a jelen gyakorlat szerinti félfizetéssel biztosítva van, nem annyira a lelkészek, mint inkább a gyülekezetek s az egyetemetes egyház jól fel fogott érdekében létesül.

74. Egyházmegye a hivatalos állásukban beiktatandó lelkészek beiktatására vonatkozólag a következő rendelkezést tette:

Szöllősy József tolcsvai lelkész beiktatásával Gecey Pétert, Gece Lajos sajókesznyéteni lelkész beiktatásával Bálint Dezsőt, Pósa Péter kiskövesdi lelkész beiktatásával Páricsy József tanácsbírókat bizza meg.

75. Közhirdetésre következő egyházak ajánltatnak:
Erdőhorváti, Lelész, Zombor.

76. Olvastatott az e. megyei számvevőszék jelentése, mely szerint az egyes egyházak 1904. évi gondnoki számadásai a következőleg bíraltattak meg, és a következő rendelkezéseket ajánlja határozattá emelni az egyházmegyei közgyűlés által:

Szentesi járás.

1. *Vajdácška*, 2. *Bodrogmező*, 3. *Szomotor*, 4. *Vécs*, 5. *Bacska*, 6. *Bodrogszentés*, 7. *Nagygyéres*, 8. *Nagykövesd*, 9. *Véke* számadásai teljesen igazoltak.

10. *Kisgyéres*, 11. *Perbenyik* számadásai teljesen igazoltak, de mindkét számadás kimutatása szerint a tőkepénzek után tetemes kamathátralék van. Utasítandók a hátralékok mielőbbi behajtására.

12. *Ágcsernő* számadási tételei igazoltak, azonban a bevételi rovat 4. sz. és a kiadási tétel 1. szám 28 k. 30 f. különbözetet mutat. Utasítatik a gondnok, hogy a szántásdíjnak megfelelő összeget minden évben pontosan szedje be; a feltüntetett pénztári maradványt pedig gyümölcsözőleg helyezze el.

13. *Kistárkány* gondnoki számadása igazolt, azonban a lelkész fafizetésének alapjából 320 k. 34 f. tőke befizetéssel nem számol el, valamint az orgonaalap 52 k. 25 f. kamat befizetésével sem. Ezen két összeg a gondnok terhére irandó addig is, míg ezekkel a jövő évi számadásában elszámol.

14. *Leányvár* semminemű adóját nem fizette ki, de a domesztikai járulékot a közpénztár fizette, holott már több ízben figyelmeztette az egyházi hatóság, hogy ilyen eljárás meg nem engedhető.

A leányvári egyház presbyteriuma utasíttatik, hogy az egyház adótartozásait haladéktalanul rendezze, a hátrálékos domesticai tartozásokat hajtsa be és helyezze vissza azokat a közpénztárba s mindezekért a presbyterium tétetik felelőssé. A magtár állapotáról szóló számadást a járási számvevőhöz f. év augusztus hó 17-ig terjeszszék be.

15. *Berecki* számadásában a kiadás 11. tétele zavaros, mert 200 koronát tüntet fel és 192 koronát igazol a nyugták összegével. A hiányzó 8 korona tényleges kiadását gondnok igazolja, mert különben ezen összeg az ő terhére lesz irandó.

16. *Kiskövesd* számadásához sem nyugtát, sem ellennyugtákat nem adott. Kiadási tételei közt az egyházlátogatók ellátása 2. és 121. szám alatt kétszer fordul elő. Nincs feltüntetve honnan és miből fedezték a több mint 20,000 koronába került templomépítési kiadásokat.

A kiskövesdi egyház 1904. évi számadását — kellőleg csoportosítva az egy természetű kiadási és bevételi tételeket — újból készítse meg, különös tekintettel az új templom építési költségeire. A kellő és elfogadható nyugtákkal igazolt számadást Ölbey János tanácsbíróhoz f. év augusztus hó 1-ig küldje be, a kinek jelentését az e. megye őszi közgyűlésére bevárja. Az egyházlátogatók ellátásának kétszer felszámított díjából 6 k. a gondnok terhére irandó.

17. *Királyhelmec* számadása szabályainkkal ellenkező naplószerű másolat. Ellennyugták hiányzanak. Kiadási tételei közül a 3, 15, 16, 30, 33, 35—43, 59. tételek igazolatlanok; a 18-ik tételnél pedig 14 k. 60 f. helyett 14 k. 40 f. van. 23. sz. nyugta 300 koronáról szól, a kiadásba pedig csak 75 korona van bevezetve.

Számadását a kellő csoportosításban, nyugtákkal felszerelve, f. év augusztus hó 1-ig Ölbey János tanácsbíróhoz nyújtsa be, kinek jelentését őszi gyűlésünk bevárja.

18. *Agárd* számadásában csak a kiadási tételek vannak igazolva.

Jövőben számadás visszautasítandó, ha ellennyugtákat nem mellékel.

19. *Lelesz*: a 33—36. kiadási tételek igazolatlanok.

Általában figyelmeztetnek az egyházak, hogy a kiadási tételeket igazoló el nem küldhető fontosabb okmányok másolatát, az egyházlátogatás hitelesítési záradékával ellátva, küldjék be a számvevőséghez.

20. *Kistárkány* számadást nem adott.

Mulasztásának okáról tegyen jelentést őszi gyűlésünkre, számadását augusztus hó 1-ig a járási számvevőhöz terjeszse be.

Cigándi járás.

1. *Karád*, 2. *Cigánd*, 3. *Semjén*, 4. *Láca*, 5. *Nagyrozvágy*, 6. *Örös*, 7. *Karos*, 8. *Karcsa*, 9. *Luka* számadásai teljesen rendben vannak.

10. *Ricse* számadásában a kiadási tételek közt 90 fillér úgy van feltüntetve, mint az egyházkerülettől felvett kölcsön postaköltsége, de a kölcsönvett összeg a számadásba bevételezve nincs.

A gondnok a kölcsönvett összeget jövő évi számadásának első pontja alatt felelősség terhe alatt számolja el.

11. *Pácin* számadásában a templom építési költsége is naplószerűen van bevezetve.

Hogy a templom építési költsége az utókor előtt is tiszta világosságban álljon, az eddig teljesített és a f. évben teljesítendő, a templomépítési terhek közé számítható mindennemű kiadásokat csoportosítva állítsa össze az egyház előljárósága.

Sárospataki járás.

1. *Tokaj*, 2. *Sima*, 3. *Bodrogolaszi*, 4. *Viss*, 5. *Tolcsva*, 6. *Hogyka*, 7. *Sárospatak*, 8. *Erdőbénye*, 9. *Erdőhorváti*, 10. *Bodrogkeresztur*, 11. *Liszka*, 12. *Kenézlő*, 13. *Bodroghalász*, 14. *Vámosujfalu*, 15. *Sára* gondnoki számadásai általában jók.

Megyaszói járás.

1. *Taktaszada*, 2. *Taktaharkány*, 3. *Tiszaluc*, 4. *Kesznyé-*

ten, 5. *Berzék*, 6. *Hernádnémeti*. 7. *Gesztely*, 8. *Sóstófalva* 9. *Kisdobsza*, 10. *Megyaszó* számadása rendben van.

11. *Sajóhidvégen* a Topa Gáspár által adományozott s kamatra kihelyezett negyven korona tőkét a tábláskimutatásban nem tüntette fel; a bevételek közé nem vett be száztiz korona közpénztári visszafizetell tőkét, így 110 koronával több a közpénztári maradvány. Jövő évi számadásban 156 korona 57 fill. helyett kétszázhetvenöt korona 57 fillér pénztári készlet legyen kimutatva és átvive.

12. *Hernádkak* bevételei és kiadásai nincsenek kellőleg igazolva. A bevételek I. sorszám 4. 5. 6. 9. szám alatti tételekről nincsenek ellennyugtái. A 2-ik sorszám alatti 40 kor. 12 fillér kiadást 1 kor. 70 fillér, a 7-ik sorszám alatti 20 kor. 85 fillér kiadást 15 kor. 10 fillér értékű nyugtákkal igazolja. Amott 38 kor. 42 fill., itt 5 kor. 16 fillér, összesen 43 korona 58 fillér kiadása igazolatlan. Gondnok a hiányzó nyugtákat a járási számvevőhöz küldje be; különben köteles az egyháznak visszatéríteni a nyugtával nem igazolt összeget.

13. *Csanáros* a templomépítési pénztár bevételeiről és kiadásairól, annak mikénti kezeléséről nem adott számot. A csanárosi gondnokot utasítja számvevőszék, hogy a templomépítési pénztár bevételeiről és kiadásairól számadását utólagosan terjeszse fel, valamint a múlt évi 8887 k. 75 f. és 8238 k. 95 f. közti 648 k. 80 f. különbözet okáról s annak származásáról adjon teljes felvilágosítást őszi közgyűlésünkhöz.

14. *Legyesbénye* számadását zavarossá teszi az, hogy a kötvényeken kihelyezve levő tőkepénzeket is bevételnek veszi. A segédlelkészlak építésére tett 148 k. 52 f. kiadást 139 k. 86 f., a 13-ik sorszám alatti 402 k. 45 f. kiadást 411 k. 11 f.-ről szóló nyugtákkal igazolta. Amott a hiány, itt a többlet 8 k. 66 f. A két különbözet egymást fedezi. A 9-ik sorszám alatti 19 k. 10 f. kiadást 16 k. 42 f. értékű nyugtákkal igazolván: 2 k. 68 f. igazolatlan maradt, mely a gondnok terhére irandó, ha a járási számvevőhöz a hiányzó nyugtát őszi gyűlésünkig be nem terjeszti.

Tállyai járás.

1. *Báj*, 2. *Csobaj*, 3. *Golop*, 4. *Ond*, 5. *Monok*, 6. *Mád*,

7. *Pthügy*, 8. *Szerencs*, 9. *Tállya*, 10. *Taktakenéz*, 11. *Tarcal*, 12. *Tiszaladány*, 13. *Zombor* számadása mind szabályszerű és minden tételében igazolt.

Egyházmegyei közgyűlés a számvevőszék jelentését egész terjedelmében elfogadja s az ajánlott intézkedéseket és rendelkezéseket egyházmegyei határozatoknak nyilvánítja.

77. Olvastatott egyházmegyei tanügyi bizottságunknak az egyházmegye hatósága alatt álló népiskolák szellemi és anyagi helyzetét ismertető jelentése az 1904/5. iskolai év első feléről. Az elnöki jelentésnek következő részlete rendeltetett jegyzőkönyvbe vétetni:

Statisztikai adatok.

Egyházmegyénk összes lélekszáma 53096. Több 6524-el mint tíz évvel, és 437-el több, mint egy évvel ezelőtt.

Iskolakötelesek száma 6—12 évig 3646 fi, 3305 leány, összesen 7001, mely a népesség 13·15 %-ának felel meg. Saját felekezeti iskolánkba jár fenti tankötelesek közül 3010 fi, 2817 leány, összesen 5827. Több 951-el mint 10 évvel és 245-el több, mint egy évvel ezelőtt. Annyi mint a tankötelesek 83·21 %.

Ev. ref. vallásu tanköteles más jellegű iskolába jár:

Róm. kath. iskolába	24 fi	31 leány	összesen	55
Gör. kath.	2	—	”	2
Ág. ev. ref.	4	5	”	9
Izraelita	3	—	”	3
Állami	221	201	”	422
Községi	100	81	”	181

354 fi 318 leány összesen 672

S így a tankötelesek közül iskoláztatásban nem részesült 502, vagyis 7 %, vagyis minden számból elmaradt 7, iskolába járt 93.

Ismétlő iskolaköteles volt e félévben 1169 fi, 1204 leány, összesen 2373. Tíz évvel ezelőtt volt 1909, tehát 464-el keve-

sebb mint ma. Tankötelesek közül oktatásban részesül 718 fi, 792 leány, összesen 1510. 1102-vel több mint tíz évvel ezelőtt, annyi mint a tankötelesek 64 %, ha ezt összehasonlítjuk a tíz év előtti 21.4 %-al, kétségtelen, hogy az ismétlődő iskolakötelesek tanítása egyházmegyénkben a legközelebbi évek alatt nagy lendületet vett.

Az osztályok számát tekintve hat osztályú iskola van 40, öt osztályú 18, négy osztályú 9 és három osztályú 2 helyen.

Szellemi állásra nézve *külső* iskola van 49, u. m.: T.-Szada, Harkány (mindkettő), Tisza-Luc (mindkettő), Sajó-Kesznyéten (mindkettő), H.-Németi (mindkettő), Kis-Dobsza, Megyaszó (mindhárom), T.-Tokaj, M.-Hogyka, Sárospatak (kis leány s nagy fi), Sára, Tolcsva, Ó-Liszka (mindkettő), Viss, Erdőbénye (mindkettő), B.-Keresztur (vallás), Vámosujfalu (vallás), Kis-Géres, Nagy-Tárkány, Ágcsernő, Lelesz, Leleszpólyán, Szolnocska (vallás), Csobaj, Pthrügy, Golop, Tállya, Czigánd, Karád (mindhárom), Karos, Karesa, Örös, Rozvány, Lácza, Semjén és Ricse, Mád (vallás).

Dicséretes 27, u. m. S.-Hidvég, Berzék, Gesztely, Csanáros, L.-Bénye, B.-Halász, B.-Olaszi, Erdőhorváti, Kenézlő, Sárospatak (kis fi iskola), N.-Kövesd, N.-Géres, Agárd, Leányvár, Baeska, B.-Szentés, K.-Helmec, Báj, Tarcal (mindkettő), M.-Zombor, Szerencs, Ond, Monok, Luka, Páczin, Györgytarlótanya.

Kielégítő 8, u. m. Sóstófalva, Vajdácska, K.-Kövesd, Véke, Szomotor, T.-Ladány (mindkettő), T.-Kenéz.

Gyenge H.-Kak, hol Kun József a tanító.

Rendes tanító van egyházmegyénkben 63, ideiglenes segéd 10; nős 52, nőtlen 21, özvegy 2, férjes nő 1, hajadon 2.

Iskoláink közül önállóan négyet vezetnek lelkészek, ugyancsak az állami s községi iskolákban lelkészek részesítik a növendékeket vallásoktatásban.

Okleveles tanítónk van 63, nem okleveles Csombók János l.-bényi, Domján József vajdácskai, Hajnal József nagykövesdi, Csutoros Benő leányvári, Mihó László baeskai, Rozgonyi János vékei, Burai István b.-szentesi, Pongor Imre, Jónás Imre tiszaladányi tanítók. Kántor Mihály cigándi, Körösi Pál karádi s.-tanítók.

Tanítói lak jó 62 helyen, rossz 7 helyen, u. m. Gesztely, T.-Luc, Ágcsernő, Leleszpólyán, Véke, Tarcal, Lukán.

Tanterem törvényszerű 53 helyen, nem törvényszerű 16 iskolában.

Felszerelés kellő 27, hiányos 39, semmi 3 helyen.

Testgyakorda teljes felszereléssel nincs sehol, szabad gyakorlatot legtöbb helyen végeznek a növendékek az iskolaudvaron tanítóik vezetése s felügyelete mellett.

Faiskolánk rendezett 21 helyen. A többi egyházakban rendezetlen, kivéven a hol azt a község vette át s tartja fel.

Államsegélyes tanító van egyházmegyénkben 33. 13082 koronával évenként. Korpótlékos 50, 8800 kor. összeggel.

Egyházmegyénkben lévő tanítók összes fizetése 66823 korona, amely 73 tanerő között megoszolva egyre átlag jut 915 korona.

Iskolánkba járt e félévben más vallásu :

Róm. kath.	152 fi	99 leány	összesen	251
Gör. kath.	46 „	31 „	„	77
Ág. hitv.	11 „	13 „	„	24
Izraelita	72 „	72 „	„	144

281 fi 215 leány összesen 496

Másvallásu iskolába jár a mieink közül 69, másvallásu jár a mi iskolánkba 496, s így a különbözet 427.

Általános rész.

1. *Tiszalucz* leány iskolája még mindig a régi tarthatatlan állapotában van.

Egyházmegyei közgyűlés szigoruan utasítja az egyházi előjáróságot, hogy az iskola felépítéséről mielőbb gondoskodjanak.

2. *Sajóhidvégen* és *Csanáloson* az iskola a legkisebb igényü aesthetikai érzést is megbotránkoztató, ronda és tisztátalan.

Mindkét helyen felhivatik az iskolaszék, hogy az iskola tisztán és rendben tartását elsőrendü kötelességének ismerje.

3. *Legyesbényén* a kor igényeinek megfelelő iskola épült,

azonban az épület homlokzatán az utcára nyíló három ablak közül egy jóval kisebb, mint a többi, a mi az épület symetricus hatását megzavarja, sőt lerontja.

Közgyűlésünk utasítja a presbyteriumot, hogy miután a vármegyei építészeti hivatal által felülvizsgált és jóváhagyott tervrajztól a kivitelben eltértek vagy megengedték azt, hogy az építőmester attól eltérjen, — ez által oly szabálytalanságot követtek el, melyért a felelősség őket terheli, miért is e mulasztást helyrehozni, a javításnál a szépitészeti szempontokra is figyelni kötelességüknek ismerjék.

4. *Kun József* hernádkaki tanító már több ízben lett figyelmeztetve, hogy a tanításra nagyobb gondot fordítson, de hogy az intésre mit se adott, mutatja azon tény, hogy iskolája minősíthetlen rossz.

E. m. közgyűlés felhívja *Kun Józsefet*, hogy tekintettel arra, miszerint a tanítói hivatallal együtt járó kötelességek végzésére teljesen képtelen; adja be a valóságügyi miniszterhez nyugdíjaztatásérti kérvényét, mit ha tenni elmulasztana, kénytelen lenne az e. megye hivatalos kötelesség mulasztás és elhanyagolás miatt a fegyelmi eljárást ellene megindítani, minek következtében aztán nyugdíj jogosultságát elvesztené.

5. *Lukán* az iskola helyisége szűk, a gyermekek nem férnek el benne.

Közgyűlésünk utasítja a presbyteriumot, hogy addig is, míg új iskolát építhet, gondoskodjék tágasabb és megfelelő iskolahelyiségről.

6. *Csutoros Benjámín* leányvári tanító többszöri figyelmeztetés és felszólítás után sem szerzett oklevelet.

Közgyűlésünk ezuttal komolyan figyelmezteti nevezett tanítót, hogyha szeptemberig tanító oklevelét be nem mutatja, hivatalától elmozdittatik s állása pályázat útján fog betölteni.

7. Szintén a tanügyi bizottság jelenti: hogy *Bartha József* visszi lelkész, mint ottani iskolaszék elnöke, jelentést tesz arról,

hogy még 1903. okt. 2-án a községükben pusztított tűzvész a tanítói fizetés kiegészítésére és ötödéves kárpótléokra felvett, és a lelkész gondozása alatt állott 165 kor. 50 fillért tévő összeg a paplakban megégett. Lelkész ezt az összeget a tanítónak megtérítette ugyan, de kéri az egyházi felsőbb hatóságot, hogy részére ezen összeget a vallásügy miniszteriumtól eszközölje ki, Tanügyi bizottság is a méltányos kérelmet ajánlatával terjeszti fel.

E. m. közgyűlés előterjesztett ügyben kezdeményező lépést nem tehet, a károsultnak kérvény útján kellett volna az illetékes tényezőhöz fordulni, még pedig minden egyházhatósági közvetítés és beavatkozás mellőzésével, melynek ily esetekben semmi sulya nincs.

8. Tanügyi bizottság felhívja az egyházmegye figyelmét azon nem mindennapi eseményre, hogy egyházmegyénk egyik kitünő, a tan- és nevelésügy terén mindig kiváló érdemeket szerzett tanítója: *Kovács Ferenc* bodrogsárai tanító a folyó iskolai évvel tanítóságának 51-ik évébe lépett.

Egyházmegyei közgyűlés szívesen ragadja meg az alkalmat, hogy *Kovács Ferencet* élete eme nevezetes fordulóján a benső ember szerint és szívből üdvözölje. Nemcsak a hosszas szolgálat, hanem azon körülmény is megérdemli elismerésünket és tiszteletünket, hogy őt a bizalom és a gondviselés mindig fontos és egész férfiakat követelő önálló helyekre szőlította el s ő megfelelt a várakozásnak; derekasan megállotta helyét, becsülettel betöltötte azt a munkakört, a hová rendeltetett. Kitarító munkában, fáradságban, tanítványai iránt tanusított atyai szeretetben, mások megbecsülésében töltött példányszerű élete áldás környezetére, nyereség tanuló gyermekeinkre. Mindezekre való tekintetből egyházmegyénk amidőn szívből üdvözli *Kovács Ferencet*, érdemeit jkvünkbe feljegyzi és megörökíti, Isten áldását kívánja reá élete alkonyán, egyuttal a vármegyei közigazgatási bizottsághoz ezen jegyzőkönyv felterjesztésével jelentést tesz a több mint ötven évi szolgálatról, hogy az saját hatás-

körében gondoskodják a tanügy emez érdemes munkásának megfelelő alakban történendő megjutalmazásáról is.

9. Az iskolalátogató lelkészek és tanítók közt a következő változások történtek: a megyeszói járásba: Székely Imre helyett *Gecse Lajos*, Matusz Mihály helyett *Csizi Gedeon*, — lizskai járásba; Gecse Lajos helyett *Kajdy Menyhért*, Nagy Sándor helyett *Nagy Kálmán* választatott meg.

Tudomásul szolgált.

78. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésével a lelkésznyugdíj ügyben kiküldött bizottság
hatalmaztatott meg.

79. A felolvasott jegyzőkönyvet 1905. május hó 9-én Sárospatakon tartott bizottsági ülésben

hitelesítették: Bálint Dezső, Szinyey Gerzson elnökök és Buza János, Olajos Pál, Zitás István, Bartha József bizottsági tagok.

Birósági ügyek.

I.

Az alsózempléni egyházmegye fegyelmi bíróságának az 1905. évi április hó 26. napján Sárospatakon tartott ülésében felvett

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak: Keresztury József esperes egyházi elnök; Meczner András világi tanácsbíró világi elnök; Gecsey Péter, Bálint Dezső, Páricsy József papi, Debreczeni Bertalan és Buza János világi tanácsbírák. Bálint Dezső papi tanácsbíró ugy is, mint előadó.

Jegyző: Lábos Béla világi aljegyző.

Tárgy: a nagy tárkányi egyház tagjainak lelkészek ellen benyújtott panasza.

A felek részéről jelen voltak a panaszolt lelkész és három egyháztag.

Egyházi elnök a nyilvános ülést a tárgyalandó ügy megjelölése mellett megnyitván, előadó részletesen ismerteti az ügyre vonatkozó iratok tartalmát.

Ezután a bíróság visszavonult, zárt ülésben meghozta s a világi elnök nyilvános ülésben kihirdette a következő

határozatot:

A bíróság — mivel az eljárás eddigi adataiból azt látja megállapíthatónak, hogy a nagy-tárkányi egyház tagjai és lelkészek között felmerült ellentétek a nagy- és kis-tárkányi társegyházak egymás közti viszonyában gyökereznek, — érdemleges határozat hozatal előtt a vizsgálat folytatása végett Bálint Dezső papi és Buza János világi tanácsbírákat Lábos Béla világi aljegyző kíséretében azzal küldi ki, hogy a két társegyház egymáshoz való viszonyát, belügyeit s ezzel az emelt panaszt tegyék széleskörű tanulmány s

vizsgálat tárgyává; igyekezzenek az érdekelentéteket lehetőleg kiegyenlíteni s a legközelebbi ülésen eljárásukról tegyenek részletes jelentést.

Ezzel a jegyzőkönyv berekesztetett és aláíratott.

Kelt mint fent.

Meczner András
egyházmegyei tanácsbíró,
a bíróság világi elnöke.

Keresztury József
esperes,
a bíróság papi elnöke.

Lábos Béla
világi aljegyző,
a bíróság jegyzője.

II.

Az alsózemleni egyházmegye fegyelmi bíróságának az 1905. évi április hó
26. napján Sárospatakon tartott ülésében felvett

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak: Keresztury József esperes, egyházi elnök; Meczner András világi tanácsbíró, világi elnök; Gecsey Péter, Bálint Dezső, Páricsy József papi, Debreczenyi Bertalan és Buza János világi tanácsbírák. Bálint Dezső papi tanácsbíró ugy is, mint előadó.

Jegyző: Lábos Béla világi aljegyző.

Tárgy: Hurka Antal és társai kistárkányi egyháztagok panasza a kistárkányi lelkész ellen.

A felek részéről jelen volt a panaszolt lelkész.

Egyházi elnök a nyilvános ülést a tárgyalandó ügy megjelölése mellett megnyitván, előadó ismerteti az ügy jelen állását.

Ezután a bíróság meghozza s a világi elnök kihirdette a következő

határozatot:

A bíróság elrendeli a vizsgálatot s ennek fogantatása végett Bálint Dezső papi és Buza János világi tanácsbírákat Lábos Béla világi aljegyző kíséretében kiküldi.

Ezzel a jegyzőkönyv berekesztetett és aláíratott.
Kmf.

Meczner András
egyházmegyei tanácsbíró,
a bíróság világi elnöke.

Keresztury József
esperes,
a bíróság egyházi elnöke.

Lábos Béla
világi aljegyző,
a bíróság jegyzője.

III.

Az alsözempléni egyházmegye fegyelmi bíróságának az 1905. évi április
hó 26. napján Sárospatakon tartott ülésében felvett

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak: Keresztury József esperes egyházi elnök; Meczner András világi tanácsbíró világi elnök; Gecsey Péter, Bálint Dezső, Páricsy József papi, Debreczeni Bertalan és Buza János világi tanácsbírák. Bálint Dezső papi tanácsbíró úgy is, mint előadó.

Jegyző: Lábos Béla világi aljegyző.

Tárgy: A kis tárkányi lelkész panasza Gönczy Bertalan tanító ellen.

A felek részéről jelen volt a panaszt emelő lelkész.

Egyházi elnök a nyilvános ülést a tárgyalandó ügy megjelölése mellett megnyitván, előadó ismerteti az ügy állását.

Ezután a bíróság meghozta s a világi elnök kihirdette a következő

határozatot:

A bíróság elrendeli a vizsgálatot s ennek fogantatása végett Bálint Dezső papi és Buza János világi tanácsbírákat Lábos Béla világi aljegyző kíséretében kiküldi.

Ezzel a jegyzőkönyv berekesztetett és aláíratott.

Kelt mint fent,

Meczner András
egyházmegyei tanácsbíró,
a bíróság világi elnöke.

Keresztury József
esperes,
a bíróság papi elnöke.

Lábos Béla
világi aljegyző,
a bíróság jegyzője.

Az alsözempléni ev. ref. egyházmegye segélyosztó bizottsága 1904. év
november hó 15-én Sárospatakon tartott gyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak : *Keresztury József* esperes és *Szinyey Gerzson*
világi tanácsbíró elnöklete alatt *Meczner András, Kónya András,*
Bálint Dezső, Debreczenyi Bertalan, Hézsér Emil.

1. Elnök a bizottság megjelent tagjait üdvözölvén,
a gyűlést megnyitja.

2. Elnök jelenti, hogy egyházmegyénk különböző segé-
lyezést igénylő szükségleteinek fedezésére 2336 kor. 25 fillér
érkezett hozzá a püspöki hivataltól és pedig :

1. Államsegélyből	900 kor.	
2. Hollandi szükösi tárból	240 „	
3. Nagy Gedeon alapítványból	400 „	
4. Baldácsy alaphól	784 „	80 fill.
5. Szegénylelkészek és tanítók részére	11 „	45 „

Összesen 2336 kor. 25 fill.,

felhívja a bizottságot, hogy ezeknek szétosztása felett azonnal
intézkedjék.

Bizottsági gyűlés a segélyezési tőkék rendeltetési
céljának figyelembe vételével és szemmel tartásával a
kiosztást a következőleg foganatosította :

1. Egyházmegyei közigazgatási pénztár javára for-
ditandó . . . . . 300 kor.
2. Iskolai könyvtár alapra . . . . . 40 „
3. Szomotor adóságának törlesztésére és
rendezésére . . . . . 50 „

4. *Lelkész özvegyeknek*

1. Gönczy Józsefné . . . . . 60 k.
2. Boresik Gáborné . . . . . 60 „
3. Keresztury Zsigmondné . . . . . 60 „
4. Vitányi Juliánna . . . . . 60 „

5. Tatár Mihályné	60 k.
6. Zitás Istvánné	60 „
7. Lábos Menyhértné	60 „
8. Anti Jánosné	60 „
9. Terhes Barnáné	60 „
10. Molnár Pálné	60 „
11. Kovács Piroska	30 „
12. Török József árvái	30 „
	<hr/>
Összesen	660 k.

5. *Özvegy tanítónéknak.*

1. Bajkay Imréné	40 k.
2. Palságh Gézáné	60 „
3. Pálóczy Józsefné	40 „
4. Szánthó Sándorné	60 „
5. Szekeres Mihályné	40 „
6. Varga Erzsébet	40 „
7. Bodnár Lajosné	40 „
8. Kiss Gáborné	40 „
9. Fodor Károlyné	40 „
	<hr/>
Összesen	400 k.

6. *Tanítóknak.*

1. Kovács Ferencnek jutalomdíj	40 k.
2. Lábos Endrének jutalomdíj	40 „
3. Borcsik Jánosnak segély	40 „
4. Hegedüs Jánosnak segély	40 „
	<hr/>
Összesen	160 k.

7. *Lelkészeknek.*

1. Nagy Károly (L.-Bénye) unokáinak tartására segélyeztetik	100 k.
2. BacsKay Károly budahomoki tanyára fuvardíjba	50 „
3. Kun Miklós golopi egyházban teljesített szolgálataiért	50 „
4. Verebélyi József	50 „ 45 f.
	<hr/>
Összesen	250 k. 45 f.

8. *Egyházaknak :*

1. Taktakenéz lelkészlak építésre . . .	60 k.
2. Viss, adósság törlesztésre . . .	80 „
3. Zombor, templom építésre . . .	100 „
4. H.-Kak parókhia kerítésére . . .	68 „
5. Ágcsernő, iskola alapra . . .	100 „
6. Bacska, templomjavításra . . .	67 „ 80 f.
Összesen	475 k. 80 f.

1. Egyházmegyei pénztár	300 k.
2. Iskolai könyvtáralapra	40 „
3. Szomotor adósságára	50 „
4. Lelkészözvegyeknek .	660 „
5. Özvegy tanítónéknak	400 „
6. Tanítóknak	160 „
7. Lelkészeknek	250 „ 45 f.
8. Egyházaknak	475 „ 80 „
Összesen	2336 k. 25 f.

3. Indítványoztatott, hogy a szomotori egyháznak a sátor-aljaujhelyi ev. ref. egyháznál fenálló és egyházmegyénk által átvállalt adósságnak mikénti állásáról az esperes adjon évenként jelentést.

A bizottság az indítványt elfogadja s ennek értelmében felkéri az esperest, hogy az eddig eszközölt tőketörlesztésről és kamatrendezésről legközelebbi gyűlésünkre adjon be kimutatást.

4. A segélyek kiosztása körüli eljárásra vonatkozólag az előfordulható visszaélés kikerülése céljából

határozatba ment, hogy csak azon segélyösszegek utalványozandók ki, melyek tulajdonosának életben léte az illetékes lelkészi hivatal által igazolva van.

5. A jegyzőkönyv felolvasás után azonnal hitelesítettett.

Jegyzette : Hézszer Emil
főjegyző.

Tárgymutató.

1. Gyűlés megnyitása.
2. Esperesi jelentés.
3. Egyházak képviselői igazoltatnak.
4. E. kerületi képviselők megválasztattak.
5. Lelkészek hivatalukban megerősítetnek.
6. Tanítók esküt tesznek s hivatalukban megerősítetnek.
7. Intézkedés a lelkészi nyugdíj javaslat bírálatáról.
8. Erdőhorvátii egyház új templomot építtessen.
9. Kónya András tanácsbíró lemondását nem fogadja el az e. megye.
10. Egyh. megyei pénztárossá Olajos Pál választatott meg.
11. Kertész István panaszát Szinyey G. vizsgálja meg.
12. Erdőbénye 3 évi haladékat kap tanítói lak építésére.
13. A berzéki elköltött alapok visszahelyezéséről jelentés.
14. Teleki László m.-zombori főgondnoknak köszönet szavaztatott.
15. Legyesbénye az egyházi adóval hátralékban lévők névjegyzékét küldje be az espereshez.
16. T.-luczi egyház gondoskodjék tisztességes tanítói lakásról.
17. Kisgéres a 30 kros hátralékos adót vétesse fel a községi költségvetésbe.
18. B.-halász az építési hátralékok behajtását szorgalmazza.
19. E.-horvátii egyház adjon az e. megyei ügyésznek meghatalmazást.
20. Meczner B. gondnok 200 koronás alapítványt tesz.
21. Tiszaladányi építkezésre Gecsey Péter ügyel fel.
22. Olajos Pál pénztáros számadása rendben van.
23. Kovács Ferencz a segélyosztó bizottság figyelmébe ajánlatik.
24. Vámosujfalusi lelkész kérelnének megvizsgálására Szánthó István megye ki.
25. Vámosujfalu a tanítói földeket az egyház nevére irassa át.
26. Vámosujfalu a „Foncier” igazgatóságával intézze el a dolgait.
27. A kenézlői egyház 100 frtos adományt térítse vissza.
28. Csobaj a segélyosztó bizottság figyelmébe van ajánlva.
29. T.-kenézt a segélyosztó bizottság figyelmébe ajánlja az e. m.
30. T.-kenézi egyház az elköltött legelő árát nem téríti meg.
31. M.-zombor gondozásával Gecsey Péter van megbízva.
32. Kiss Miklós lelkésznek a díjtalan tanításért elismerését fejezi ki az e. megye.
33. A mádi „szegény alap” 2677 kor. tőkéje érintetlenül fentartandó.
34. Bacsán Kosztyu János hagyatékának eladása jóváhagyatott.

35. A cigándi egyház három drb. csere-, egy drb. adás-vevési szerződése megerősítetett.
36. A lácai egyház 24 kor. mérnöki költséget térítsen vissza a lelkésznek.
37. Bagossy Géza ügy kiegyenlített.
38. Legyesbényei egyház bírói letétbe helyezett 1136 koronája nyilvánlartásba helyezendő.
39. Sajókesznyéten lelkészi új díjlevele nem erősíthető meg.
40. Sárospataki egyház ténrajzot küldjön he az e. kerülethez.
41. Kóczán Miklós és a gesztelyi egyház közt létrejött szerződés jóvá hagyatott.
42. Semsey József káplántartási congruára ajánlatott.
43. Kónya András és Miskolezy József káplántartási congruára ajánlatnak.
44. Szöllősy József junius végén megy Tolcsvára.
45. Czigánd 24 ezer koronás törlesztéses kölesöne jóváhagyatott.
46. Karádi III-ik tanító díjlevél megerősítetett.
47. Sárospataki egyház módosított lelkészi díjlevele megerősítetett.
48. Mezőzombor 4000 koronás törlesztéses kölesöne ajánlatott.
49. Egyházmegyei vélemény a tüzkár elleni önbiztosítás tárgyában.
50. Lukai birtokrendezési ügy e. megyei ügyészre bízott.
51. Lukai presbyterium eljárása felett e. m. rosszalását tejezi ki.
52. Gesztely törlesztéses kölesön ügye az e. kerülethez terjesztetett.
53. A könyöradományban részesült egyházak ezekről számoljanak el.
54. Bereczkii egyház főgondnoka a Kellner J. féle ügyet rendezze.
55. Perbenyik az iskolára vonatkozó szerződését Bálint Dezsőhöz küldje.
56. A kistárkányi lelkész és tanító új díjlevele beterjesztendő.
57. Leleszpályában kamarát kell építeni a tanító részére.
58. Lábos Endre a segélyosztó bizottság figyelmébe ajánlatik.
59. Bodrog-Szentes kérvényezzen az „országos műemlékek“ bizottságánál.
60. Szomotor a késedelmes fizetőknek mondja fel a tőkét.
61. Tarcali kivetés tudomásul szolgált.
62. Leányvár presbyteri és közgyűlési jkvi kivonatot küldjön.
63. Karesára esperes és Miklós Béla megy ki.
64. Tiszaluzcon a lelkész hajtassa be a múlt évi közalapi járulékot.
65. Hidvég a tanító konyháját alakíttassa át.
66. Kun József h.-kaki tanító fizetéséből a gondnok fogja le a hátralékos állami adót.
67. Végh Jánosné panaszának megvizsgálására Ölbey János megy ki.
68. Taktaharkány az ügyvédi eljárás költségeit fizesse meg.
69. Szendrey Sándorné ügyében az örösi presbyterium határozzon.
70. Csobaj adja be az új díjleveleket. Rendkívüli egyházi^o adó kivétési tervezete jóváhagyatik.
71. Tóth Ferencz építkezéseit jogutódja magához válthatja.

72. Potoczky Imrének a Berzéken tett „Harang alapítvány“-ért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.
73. A lelkészi nyugdíj tervezetéről vélemény.
74. Lelkészek beiktatására kiküldettek Gecsey Péter, Bálint Dezső, Páricsy József.
75. Közhirdetésre ajánlatott: Zombor, Lelesz, Erdőhorváti.
76. Számvevőszéki jelentés.
77. Tanügyi bizottság jelentése.
78. Jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság küldetik ki.
79. Jegyzőkönyv hitelesítése.

Birósági ügyek.

- I. A nagytárkányi egyház tagjainak lelkészek ellen benyújtott panasza.
- II. Hurka Antal és társai kistárkányi egyháztagok panasza a kistárkányi lelkész ellen.
- III. A kistárkányi lelkész panasza Gönczy Bertalan tanító ellen.

Függelék.

1. Kimutatás az országos ref. lelkészi gyámintézet 1905. évi járulékairól.
2. Segélyosztó bizottság jegyzőkönyve az 1904. évről.
3. Közös lelkészi értekezlet alapszabálya.

Jegyzették:

Hézszer Emil papi főjegyző 1—7, 18—21, 26, 28—33, 37, 42, 46—48, 52—72, 74—79.

Dr. Kovács Gábor világi főjegyző 43, 44, 45.

Zitús Bertalan papi aljegyző 23, 24, 25, 27.

Dr. Mitrovics Gyula világi aljegyző 16, 38—41, 49—51.

Olajos Pál papi aljegyző 8—15, 17, 49, 50, 73.

Lábos Béla világi aljegyző 34—36 jkvi pontokat I—III. birósági végzéseket.

Betürendes névmutató.

Bálint Dezső 4, 7, 50, 55, 74, 79.
Bagossy Géza 37.
Bacsikai egyház 34.
Bereckii egyház 54.
Berzékii egyház 13, 71.
Bodroghalászi egyház 18.
Bodrogszentesi egyház 59.
Bodor Dénes 6.
Buza János 7, 50, 79.
Bartha János 79.
Cigándi egyház 35, 45.
Csobajii egyház 28, 70.
Egyházakat általában 74, 75, 26.
Esperes 1, 4, 15, 19, 63.
Erdőhorvátii egyház 8, 19, 75.
Erdőbényei egyház 12, 53.
Gondnok 4, 20.
Gecsey Péter 21, 31, 37, 74.
Gosztolyi egyház 41, 52.
Hézszer Emil 4, 7.
Hidvégi egyház 65.
Hernádkaki egyház 66.
Karsai egyház 63.
Kistárkányi egyház 56.
Karádi egyház 46.
Kiss Miklós 32.
Kenézlői egyház 27.
Kovács Ferenc 23, 77.
Kisgéresi egyház 17, 43
Kertész István 15.
Kónya András 9, 43.
Kóczán Miklós 4, 41.
Legyesbényi egyház 15, 38.
Lácai egyház 36.
Lukai egyház 50, 51.
Leleszpólyáni egyház 57.
Lábos Endre 58.
Leleszi egyház 75.

Leányvári egyház 62.
Mádi egyház 33.
Miskolczy József 43.
Meczner András 47, 50.
Mezőzombori egyház 14, 31, 42,
48, 75.
Miklós Béla 4, 63.
Nagygères 53.
Olajos Pál 10, 22, 79.
Ölbey János 67.
Örösi egyház 69.
Pataki Potoczky Pál Imre 72.
Páricsy József 4, 74.
Papp István 5.
Perbenyiki egyház 55.
Sárospataki egyház 40, 47.
Sajókesznyéteni egyház 39.
Segélyosztó bizottság 23, 28, 29, 58.
Semsey József 42.
Szánthó István 24.
Szöllősy József 5, 44.
Szinyey Gerzson 7, 11.
Szendrey Sándorné 69.
Szivós Boriska 6.
Szomotori egyház 60.
Teleki László 14.
Tiszaladányi egyház 21.
Taktakenézi egyház 29, 30,
Tarcali egyház 61.
Tóth Ferenc 71.
Taktaharkányi egyház 68.
Tiszaluci egyház 16, 64.
Vámosujfalu 24, 25, 26.
Vitányi Bertalan 19, 50.
Vissi egyház 53.
Végh Jánosné 67.
Zitás Bertalan 7.
Zitás István 7, 50, 79.

Kimutatás

az orsz. ref. lelkészi özvegy-árva gyámintézet 1905-ik évi járulékaikról a tiszáninneni egyházkerület alsózempléni egyházmegyéjében.

Sorszám	Egyházközség	Gyámintézeti tag neve	Évi java-dalom a kongruával		Folyó évi járulékok					
					10 ⁰ / ₀ -os belépési járulékok fejében		21 ⁰ / ₀ -os tagadási áll. fejében		Összesen	
			k.	f.	k.	f.	k.	f.	k.	f.
1	Agárd	Csontos Gábor	2036	48	10	—	50	91	60	91
2	Alsó-Berecki	Beszterczey Béla	2085	88	10	—	52	14	62	14
3	Bacska	Verebélyi József	2027	27	10	—	50	68	60	68
4	Báj	Berzeviczy Endre	1754	86	10	—	43	87	53	87
5	Berzék	Tóth Ferenc	1739	23	10	—	43	48	53	48
6	Bodrog-Halász	Kertész István	1730	30	10	—	43	25	53	25
7	Bodrog-Keresztur	Hubay József	1801	93	10	—	45	05	55	05
8	Bodrog-Olaszi	Szánthó István	1875	32	10	—	46	88	56	88
9	Bodrog-Szentes	Miskolczy Endre	1944	18	10	—	48	61	58	61
10	Cigánd	Páricsy József	4480	—	—	—	112	—	112	—
11	Csanálos	Bogárdy Dániel	1814	59	10	—	45	36	55	36
12	Csobj	Szilágyi Géza	1780	81	10	—	44	62	54	62
13	Erdő-Bénye	Danyi József*	1826	85	67	56	45	67	113	23
14	Erdő-Horváti	Sallay Sándor	1943	07	10	—	48	57	58	57
15	Gesztely	Olajos Pál	2254	84	10	—	56	35	66	36
16	Golop	Kis Miklós	1748	06	10	—	43	70	53	70
17	Hernád-Kak	Kónya József	1891	81	10	—	47	28	57	28
18	Hernád-Németi	Kónya András	2288	34	—	—	57	20	57	20
19	Karád	Fürjész Tamás	2578	—	—	—	64	46	64	46
20	Karesa	Máthé Gyula	2297	81	10	—	57	44	67	44
21	Kenézlő	Sarkady Antal	2438	80	10	—	60	97	70	97
22	Király-Helme	Sohajda János	1868	55	10	—	46	71	56	71
23	Kis-Dobsza	Kajdy Menyhért**	1697	41	69	91	42	43	112	34
24	Kis-Géres	Miskolczy József	2039	32	10	—	50	98	60	98
25	Kis-Kövesd	Posa Péter***	1745	86	58	19	39	10	67	29
26	Kis-Tárkány	Szabó Pál	2379	83	10	—	59	50	69	50
27	Láca	Török István	2077	—	—	—	51	92	51	92
28	Legyes-Bénye	Nagy Károly	1950	09	10	—	48	75	58	75
29	Luka	Erdélyi József	1883	60	10	—	47	09	57	09
30	M.-Hogyka	nines lelkész	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Mád	Pálóczy József	1687	34	10	—	42	18	52	18
32	Megyaszó	Zombory Gedő	2600	—	—	—	65	—	65	—

* A 10⁰/₀-os belépési járulék 1/3-a. II-ik év.

** A 10⁰/₀-os belépési járulék 1/3-a. III-ik év.

*** A 10⁰/₀-os belépési járulék 1/3-a. I-ső év.

Sorszám	Egyházközség	Gyámintézeti tag neve	Évi java- dalom a kongruával		Folyó évi járulékok					
					10 ⁰ -os be- lépési járú- lék fejében		10 ⁰ -os tagsági díj fejében		Összesen	
			k.	f.	k.	f.	k.	f.	k.	f.
33	Mező-Zombor	Semsey József	1718	99	10	—	42	97	52	97
34	Monok	Kun Miklós	1740	56	10	—	43	51	53	51
35	Nagy-Géres	ifj. Keresztury József	2125	30	10	—	53	13	63	13
36	Nagy-Kövesd	Papp István*	1812	02	60	40	52	43	42	83
37	Nagy-Rozvány	Ölbey János	2359	12	10	—	58	98	68	98
38	Olasz-Liszka	Abaházy József	1922	46	10	—	48	06	58	06
39	Ond	Órás Kálmán	1708	18	10	—	42	70	52	70
40	Órös	Pál Bertalan	2054	87	10	—	51	37	61	37
41	Perbenyik	Hazay Béla	1893	—	10	—	47	32	57	32
42	Pthrügy	Zitás Bertalan	2015	78	10	—	50	39	60	39
43	Riese	BacsKay Károly	2068	63	10	—	51	70	61	70
44	Sajó-Hídvég	Kazay Sándor	1924	—	5	70	80	16	85	86
45	Sajó-Kesznyéten	Gecse Lajos**	2080	—	107	73	48	44	486	17
46	Sárospatak	Bálint Dezső	3600	—	—	—	90	—	90	—
47	Senjén	id. Keresztury József	2061	65	10	—	51	54	61	54
48	Szerencs	Igaz József	1713	30	10	—	42	83	52	83
49	Szomotor-Vécs	Nagy Károly	2137	58	10	—	53	44	63	44
50	Takta-Harkány	Székely Imre	2180	—	—	—	54	50	54	50
51	Takta-Kenéz	Kovács János	1793	91	10	—	44	85	54	85
52	Takta-Szada	Zitás István	2105	16	10	—	52	63	62	63
53	Tarcal	Gecsey Péter	2008	—	—	—	50	20	50	20
54	Tállya	Hézser Emil	1924	—	10	—	48	10	58	10
55	Tisza-Ladány	Czike Ferenc	1694	12	10	—	42	35	52	35
56	Tisza-Luc	Kenyeressy Árpád	1994	—	—	—	49	86	49	86
57	Tisza-Tokaj	Horváth János	1802	10	10	—	45	05	55	05
58	Tolesva	Szöllösy József***	1653	90	—	—	—	—	—	—
59	Vajdácska	Farkas Lajos	1792	17	10	—	44	80	54	80
60	Vámosujfalu	Köröskényi István	1789	90	10	—	44	75	54	75
61	Viss	Bartha József	2237	24	10	—	55	93	65	93
62	Sárospatak	Zoványi Jenő th.tanár	3200	—	—	—	80	—	80	—

* Mult évi 2 hóra évi járulék 7 k. 13 f. — A 10%-os belépési járulék 1/3-a. I-ső év.

** A 10%-os belépési járulék 1/3-a. III. év ; a jövedelem-szaporulattal.

*** A járulékokat, mint javítóintézeti lelkész, 1905-re befizette.

Zitás Bertalan.

**Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye lelkészi
egyesületének**

ALAPSZABÁLYA.

I. *Czimje s alkotó részei.*

1. §. Czim: *Az-alsó-zempléni ev. ref. egyházmegye lelkészi egyesülete.*

2. §. Az egyesület áll: a „*Bodrogközi lelkészi kör*“-ből és a „*Hegyalja-harangodi lelkészi kör*“-ből.

II. *Az egyesület célja.*

a) A lelkészek között a testületi szellem ápolása s a tisztársi viszonynak bensőbbé, barátságosabbá s családiasabbá tétele ;

b) az egyházi közügyeket érintő kérdések megvitatása ;

c) a gyakorlati lelkészkedés mezején felmerülő kérdések tisztázása ;

d) vallás és egyháztudományi vitás kérdéseknek kitüzése és vitatása.

e) pályadíjak kitüzése által az irodalmi munkásság ébrentartása és fejlesztése ;

f) közérdekü értekezések felolvasása által a hívek protestáns öntudatának ápolása erősítése ;

g) az elméleti és gyakorlati szakismeret terjesztése, a vallásos, egyházas szellem elevenítése, az egyházi közérdekek fejlesztése.

III. *Szervezet.*

3. §. *Az egyesület tagjai:* az egyházmegye lelkészei és segédlelkészei kötelezetten ; önkéntes tagjai lehetnek : a sáros-

pataki főiskola tanárai és az egyesület céljai iránt érdeklődő bármely világi egyén.

4. §. Az egyesület tagjai tagsági díjat nem fizetnek.

5. §. Az értekezleten való megjelenés minden rendes tagra nézve kötelezett. Az elmaradást az elnöknel kell igazolni, melyet az elnök az egyesületi közgyűléshez bejelent, s ez határoz a felett, hogy az igazolási ok elfogadható-e, vagy nem. Az igazolatlanul elmaradó kötelezett tagok első ízben négy, ismételt mulasztás esetén hét, harmadizben tíz korona pénzbírsággal büntettetnek.

6. §. A megállapított bírságot az egyházmegyei látogatás szedi be s azon kör pénztárosához küldi át, melyhez a pénzbírsággal sújtott kötelezett tag tartozik.

7. §. A nem kötelezett tagok elmaradásukért nem sújthatók pénzbírsággal, valamint a segédlelkészek sem olyan esetben: ha akkor nem jelennek meg, mikor főnökük elmarad a gyűlésről.

8. §. *Tisztviselők*: Az egyesületnek van egy elnöke és alelnöke; egy jegyzője.

9. §. Az *egyesület székhelye*: Sárospatak, a hol az egyesületi gyűlés az egyházmegyei őszi közgyűlést megelőző napon délután 2 órakor — veszi kezdetét. Ha azonban az egyesületet valamely egyház, gyűlés tartás végett meghívja, az egyesület a meghívást elfogadja.

Elnök.

10. §. Az elnököt az egyesület rendes tagjai közül a közgyűlés, általános szótöbbséggel, titkos szavazat útján, három évre választja.

11. §. a) Elnök tűzi ki az értekezleti gyűlés helyét, idejét;

b) körlevélben tudatja a gyűlés főbb tárgyait;

c) megnyitja, vezeti s bezárja a gyűlést;

d) elfogadja a beérkezett pályamunkákat, kinevezi a bíráló bizottsági tagokat;

e) a gyűlésen mondandó imára vagy egyházi beszéd tartására vállalkozót keres, ennek sikeretlensége esetén kinevez;

f) kitűzheti a vitás tételeket; azok megvitatására, felolva-

sások tartására — ha önkéntesen jelentkezők nem lennének, — felhívja — a gyűlés napját legalább egy hónappal megelőzőleg — az egyesület bármely tagját ;

g) gondoskodik arról, hogy az értekezlet tárgyai előre felkért tagok által idejében kellőleg előkészítettessenek ;

h) felettes hatóságokkal és harmadik személyekkel szemben az egyesületet képviseli ;

i) a jegyzőkönyv hitelesítésére a gyűlés elején két tagot kinevez.

12. §. Az *alelnök* az elnökhöz hasonló módon választatik. Az elnök akadályoztatása esetén az elnöki összes jogokat gyakorolja.

Jegyző.

13. §. A jegyzőt az egyesület rendes tagjai közül a közgyűlés általános szótöbbséggel, titkos szavazat ulján három évre választja.

14. §. A jegyző vezeti az egyesület jegyzőkönyvét. Az érdekelt feleknek a vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatot megküldi. Az egyesületi jegyzőkönyvet állandóan a Sárospatakon lévő egyházmegyei levéltárba helyezi el.

Ügyrend.

15. §. Minden tagnak tanácskozási és szavazati joga van, ezeken kívül a kitűzött pályakérdésekre pályázhat, résztvesz a felvetett vitás tételek megvitatásában. A felszólalásra vonatkozólag az egyházmegyei tanácskozást szabályozó ügyrend az irányadó.

16. §. A vitás-tételeket az elnökön kívül kitűzi a közgyűlés is ; vagy a vitatkozásra vállalkozó tagok önmagok választják.

17. §. Gyakorlati lelkészkesedés körébe vágó kérdések a gyűlési meghívóban jelzett kérdések letárgyalása után vethetők fel megvitatás céljából.

Vagyon.

18. §. Az egyesület tőke vagyont nem gyűjt.

19. §. A pályadíjak s esetleg egyéb kiadások fedezéséről a két lelkészi kör gondoskodik; az egyes lelkészi körök számarányának megfelelőleg. A kiadások fedezéséhez a segélyalapokból az egyházmegye is hozzájárul.

20. §. Ha az egyesület adomány, hagyomány útján alapítványi tőkéhez jutna, az alapszabályokat ennek megfelelőleg fogja módosítani a közgyűlés.

Feloszlás.

21. §. Az egyházmegye, illetve az egyházkerület jóváhagyása nélkül az egyesület nem oszolhat fel.

22. §. Feloszláskor az egyesület birtokában esetlegesen található vagyon hováfordítása felett az egyházmegyei közgyűlés intézkedik.

Bemutatta és jegyzette Sárospatakon 1901. év augusztus 26-án tartott közös lelkészi értekezleten

Hézszer Emil

értekezletű jegyző.

Jóváhagyatott és megerősített az alsözempléni ev. ref. egyházmegye 1901. augusztus hó 27-ik napján tartott közgyűlésének 51. szám alatt hozott határozatával.

Jegyzette : **Hézszer Emil**
egyházmegyei főjegyző.

